

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Nem mozdul a pénz.

Debreczen, okt. 25.

Egész Európa, de különösen a mi tisztán hitelből élő, hitelen alapuló társadalmunk minden tagja érthető türelmetlenséggel várja a most uralkodó drágaság megszűnését, a pénzpiac feszült helyzetének megjavulását. Drága a pénz! Mikor lesz már olcsóbb?

A majdnem egy évig tartó Balkán-háboru alatt volt mivel megokolni a pénzdrágaságot a pénzpiac fejdelmeinek: Bizonytalan, háborus viszonyok uralkodnak a Balkánon, ki tudja, hova fejlődik ez, ki tudja, mi lesz a vége. Ilyenkor nagy rizikóval jár a pénzt piacra dobni. Ezt a rizikót meg kell fizetni, drága kamattal.

Igy gondolkodtak a pénz forrásai. És joggal. De most már véget ért a háboru, szent a béke, hát miért nem olcsóbb még a pénz?

E kérdésre csak hipotézisekkel felelhetünk. A pénzpiac pillanatnyi helyzetét a következőkben foglalhatjuk össze, a következő hipotézisekkel világíthatjuk meg.

A nemzetközi pénzpiacon határozott javulás észlelhető. Az Angol Bank, valamint a mi viszonyainkra különösen erős befolyással lévő Deutsche Reichsbank, a német birodalmi bank már annyira kedvezően itéli meg a helyzetet, hogy a közel-múlt napokban fölvetették a kamatláb le-

szállításának kérdését. Már ez is valami. Igaz, hogy később elállottak tőle, de a szándék mindenesetre a pénzpiac kedvező megítélésének folyamánya volt. E két hatalmas pénzügyi intézet kezdhetne volna meg a pénz olcsóbbátételét az egész kontinensen. Miután a kezdeményezésük elmaradt és miután már az ősz küszöbén állunk, mikor a kamatláb normális viszonyok között is emelkedő irányzatot vesz, a jelen évben már nem várható a helyzet lényeges javulása. Az azonban bizonyos, hogy drágább már nem lesz a pénzpiac s e tudatán magában is elegendő, hogy a pangó gazdasági viszonyokat új életre keltse, új kedvet öntson a vállalkozók most szunnyadó kedvébe.

Vannak azonban faktorok, melyek sokkal kedvezőbben itélik meg a helyzetet. Véleményüket azzal támogatják, hogy a háboru alatt az összes európai nagy pénzforrások erősen tartották vissza óriási pénzkészleteiket. Különösen Franciaországgra vonatkozik ez, mely boldog ország Európa főhitelezőjének tekinthető. A francia tőke a derűsebbre változott pénzügyi horizont hatása alatt automaticamente felszabadult, piacra kerül. Tekintettel azonban arra, hogy a gazdasági depresszió még mindig tart, hogy a vállalkozás nem indul meg hirtelen, a pénzkereslet nem lesz akuten élénk, a pénz tehát természetesen olcsóbb lesz már a közel jövőben. E körülmény tén még november hónapban kény-

szertit majd az európai jegybankokat kamatlábuk leszállítására.

Bármennyire kívánatos volna a kamatláb csökkentése, e nézet nagyon optimisztikusan itéli meg a helyzetet. Elfelejt, hogy noha a magánvállalkozás egyelőre még pang, az államoknak óriási tőkékre van szükségük. Különösen a német birodalom fogja erősen lekötni a pénzkészleteket. Pénzkeresletben tehát nem lesz hiány s az az érvelés nem állja meg a helyét, hogy kereslet hiányában lesz olcsóbb a pénz. Csak tudjon a nemzetközi piac elegendő pénzt adni az államoknak, majd meglátjuk, milyen telhetetlen és kielégíthetetlen az államok pénzvágya.

A nemzetközi pénzpiac határozott javulása dacára sem remélhető tehát, legalább a közeljövőben nem, a pénzpiac olcsóbbodása.

Érdekes és tán legvalószínűbb és elfogadhatóbb a következő érvelés. A helyzet jövő alakulása attól függ, milyen módon fogják a balkán háborut pénzügyileg likvidálni. Míg a Balkán államok Párisban, vagy bárhol nem kapnak kölcsönt, legalább annyit, hogy hadiköltségeik megtérüljenek és míg e pénz Nyugat-Európába vissza nem jön, addig nem lesz olcsóbb a pénz. Milliárdokról van itt szó, melyeket Törökország, Bulgária, Szerbia, Görögország és Románia igényelnek. Ha csak részben elégitik ki igényeiket, a pénz lassan fog csak visszavándorolni, az érezhető hatás szin-

Legtartósabb VADÁSZ KALAPOK FEKETÉNÉL.

Egy régi szindarabból.

Irta: Krúdy Gyula.

(A füredi sétány. A háttérben a régi Esterházy és az egykori színház. Nagy platánok. Zöld zsalugáteres ablakok. Őszi nap.)

Garamvály Gizella (harmincéves kisaszony, magyaros Blaháné, ábrándos, mélabus, rajongó, mint a hölgyek a múlt században, akik még az Életképeket olvasták kis lány korukban. A kezében könyv): Anyám, a nyárnak vége. Nemsokára bucsuzunk Füredtől. A viharos éjszakától, a holdfényes Balatontól és az éjjeli zenétől...

Garamvályné (szívhajós, idősebb, régi módi magyar asszonyság): Ah, hisz a cigányokat már egy hete nem halljuk.

Gizella: Hazamegyünk Süvöltőre, ahol éjjelente csak a nyírségi szél zug a kémények felett és a postás hetenkint egyszer hozza a Vasárnapi Ujságot a derékig érő hóban. Vége a szép nyárnak, tündéri füredi napoknak.

Garamvályné: Pedig már tökéletesen megszoktam, hogy éjszakánként a nagybőgő mormogjon az ablakaink alatt.

Gizella: és a fuvalás.

Garamvályné: Igaz, hogy legutoljára

már csak Garamvály hordta ablakom elé a cigánybandát. Vagy Mártonfalvi ur.

Mártonfalvi (Szürkefeji, komoly, ünnepléses férfi, aki a forradalom után beállott vendégnek Garamvályékhoz, elhárító mozdulatot tesz): hogyan merészeltém volna én azt, tekintetes asszonyom!

Garamvályné (megfenyegeti az ujjával): Ismerjük az urat. Csendes víz partot mos. Nagy barátja volt az ur mindig az éjszakázásnak, dorbézolásnak.

Mártonfalvi: Grácia, szegény fejemnek. Egyszer hátorkodtam a Repülj fecskémek elhuzatni az ablakok alatt, — ám Garamvály barátom megbízásából cselekedtem.

Gizella: Apus, ha fiatalember volna! tálán nem is kártyázna minden éjszaka az Esterházyban. Bizonyára többet volna a hölgyek szolgálatában. Hisz a páholyt minden este megváltja számunkra.

Garamvályné: Hogy nyugodtan kártyázhasson korhely barátaival.

Gizella: Biz Isten tudom, hogy ő rendelte a csokrot a születésnapomra.

Garamvályné: Egy apának ez kötelessége.

Gizella: És aki a leggyöngédebb, legfinomabb táncosom. A lengyelkét senki sem tud-

ja úgy, mint apus. Ah, manapság már nincsenek olyan gavallérok, mint az én apám.

Garamvályné (sóhajtván): Sok bajom volt vele ezért fiatal korában.

Gizella: Régi gavallérok! Mikor még minden férfi regényhősnek akart feltűnni hölgye előtt.

Mártonfalvi ur (köhint): Egykor magam is mestere voltam a mazurnak.

Garamvályné (csipősen): És talán még ma is táncraperdiülne, tekintetes ur, ha mi nem volnánk itt.

Mártonfalvi (szerényen, bocsánatkérőleg): Az én időm lejárt. Öreg vendég vagyok én már.

Garamvályné: Csak hagyjuk ez álnok hangokat, tekintetes ur. Átmenne még kegyelmed a kocsiuton.

Gizella: Anyám, ismét civódo!

Mártonfalvi: Pedig Mangold doktor megtiltotta.

Gizella (előkelően): Mártonfalvi bácsi nem tehet róla, hogy nem fér a bőrében. Szereti a nőket, — szeresse. Szereti a dalt, a kártyát, a csónakázást a holdas tavon... Istenem, mi nem javíthatjuk meg. A minapában is hajnalig tivolizott az Esterházyban. Mondják, jól csinálta dolgát.

Mártonfalvi (szerény mosollyal): A régi

Hrabéczy

Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részv.-társ.

holnaptól kezdve kocsiját mélyen tisztelt megbízói rendelkezésére bocsátja. **A ruhákért házhoz küld és hazaszállítja jutányos áron.** Mély tisztelettel kéri a nagyrédemű közönség szives pártfogását. :: Telefon 323.

tén csak gyenge lesz. De ha a párisi és egyéb piacok képesek a Balkánt teljes mértékben kielégíteni, annyi pénzt adni neki rögtön, amennyire tényleg szükség van, a pénz hamar visszadölné Európába és így rövid időn belül lényegesen javulna a helyzet, olcsóbb lenne a pénz.

Két fontos javaslat

A közigazgatás reformja — Az új sajtótörvény

A belügyminiszter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a vármegyei választott tisztviselők megbízatásának meghosszabbításáról.

A javaslat szerint a vármegye választott tisztviselőinek 1913. év végével lejárt hivatali megbízatása — a vármegyei közigazgatásnak közeli újjászervezésére való tekintettel — a törvényhozás újabb intézkedéséig, de legfeljebb az 1914. év végéig meghosszabbíthatik. Az e törvény életbeléptekor üresedésben lévő és az utóbb megüresedő vármegyei tisztviselői állásokat az érvényben lévő törvénynek megfelelően kell betölteni. Az ekként időközben megválasztott tisztviselők megbízatása addig tart, mint a többi választott tisztviselőé s ugyanaddig tart a tiszteletbeli tisztviselők kinevezésének hatálya is.

Ugyancsak a mai ülésen terjesztette be Balogh Jenő igazságügyminiszter az új sajtótörvényjavaslatot, mely a megokolás szerint intézményesen kívánja biztosítani a komoly és tisztességes sajtó szabadságát, másfelől azonban védelmet kíván nyújtani a sajtó terén elharapódzott visszaélésekkel szemben.

A ház ülésének lefolyásáról fővárosi tudósítónk ezeket jelenti:

gavallérok mindent tudtak. Játszani, vinni, vadászni, hisz egyéb tudományokra nem volt szükségünk.

Garamváryné: És a csillagászat, amelynek ürügye alatt éjszaka a mezőkön csatangol.

Mártonfalvi: Gyerekes passzióm. Új tüzeket már nem gyújt lelkemben a földi lét. A csillagokhoz menekülök, hogy a gondolatom szabadon repülhessen. Éjjel, egyedül, künn a néma mezőkön, a csillagokba mélyedve teleszkópusommal, bizvást hihetem, hogy ifjú király vagyok a Szaturnuszon.

Garamváryné (elmerengve): Csillagok. Hold. Egykor mennyi boldogot képzelünk ez égi testekről. Sorsunk, végzetünk babonás hittal kötöttük le az éjszakai álmok pókfonalával a messzi égi testeknek. Manapság csupán lámpa a hold, ha nemzet bárója leitatta a sánta lámpagyújtogatót.

Gizella: A csillagok. Gyermekkoromban a kezemet nyújtogattam utánuk, holdas éjjel az ablakra könyököltem és naplót irtam. — Vagy levelet, mint Tatjana Jefgenij Anyéginnek. Sajnos, nekem sohasem volt Anyéginem. Másnap Mártonfalvi bácsi kijavította a francia szavakat. (Vidoran.) Emlékszik, Mártonfalvi ur?

Garamváry (idős gavallér, finom és választékos, mint egy dandy a harmincas évekből): Asszonyom! Kedves kis lányom! Tihanyban már elhangzott az esteli harangszó, hűvösödik a sétatéren a levegő, Alphonsine szívem angyala, vigyáznia kell a legfőbb jóra,

Az ellenzék részéről Györfly Gyula és Hartner Géza, továbbá Sándor Pál és néhány nemzetiség képviselő volt jelen.

Az elnök bejelentése.

Az ülésen Beöthy Pál enkölt, aki előterjesztette a képviselőház szünete alatt beérkezett iratokat.

Bejelentette az elnök azt is, hogy amikor a mai ülés összehívása iránt már intézkedett az elnökség, négy képviselő a Ház összehívását kérte. Ez a kérés már egészen tárgytalan volt és a kérvény különben sem felelt meg a házszabályoknak, ennél fogva a kérvényt egyszerűen az irattárba tette. (Helyeslés.)

Kenedi Géza, majd **Hegedüs Kálmán** terjesztett elő több jelentést.

Új törvényjavaslatok.

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjesztett elő a londoni nemzetközi táviró-egyezmény becikkelyezése tárgyában.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter jelentést tett a nem állami tanítók ellen indított fegyelmi eljárásokról.

Sándor János belügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be a községi és körjegyzők, valamint a községi segédjegyzők járu-lékainak és illetményeinek szabályozásáról (Éljenzés és taps), a vármegyei tisztviselők megbízatásának egy évvel való meghosszabbításáról (Éljenzés és taps), valamint több vármegye pótdadójának rendezéséről.

Balogh Jenő igazságügyminiszter terjesztette ezután elő a sajtóról szóló törvényjavaslatot, amelyet a Ház igen nagy éljenzéssel és tapssal fogadott.

November 4. és október 30.

Az elnök indítványára a Ház elhatározta, hogy első érdemleges gyűlését november 4-én tartja. Ezt megelőzően azonban október 30-ára is hívják össze formális ülést, amelyen a további tennivalókat fogják megállapítani.

az egészségünkre. Az én egészségemre. Az én életemre.

(Urasági huszár jön. Kendők a karján.)

Garamváryné (unottan): Ah, ön mindig oly figyelmes, kedvesem. Holott már régen nincs semmi bajom. Mióta Füreden vagyunk, teljes egészségesnek érzem magam. Nem. Évek óta nincs semmi bajom, holott betegség ürügye alatt a szobát őriztetni velem.

Garamváry: Kedvesem, boldog vagyok, hogy ön ismét egészséges. Arcának rózsái és szép szemének fénye valóban meggyőzhetnének, hogy minden rendben van. Asszonyom, oly friss és üde, mint a kertek reggel. Azonban nem árt az óvatosság a hűvös és nedves fűreid estéken. Engedje meg, hogy a kendőt vállára borítsam. (A kendőt Garamvárynéra csavarja.)

Garamváryné: Tehát ismét kártyázik reggelig?

Garamváry (fojtott hangon): Asszonyom, cseléd van jelen... (A huszárhoz.) Rakd le a felesleges holmikat, aztán elmehetsz.

(Huszár el.)

Garamváryné (kibontakozva a kendőből): Évek óta egyetlen estét sem tölttünk körünkben... Igaza van, beteg voltam, nyugós voltam, mint egy gyermek, nyugtalanokdtam éjszaka, de most már semmi bajom, velünk maradhatna estére. Mindig csak az örökös kártya. Kártya éjjel és nappal. Hisz ebbe bele kell örülni.

Garamváry: Erről talán ne beszéljünk. Kimondhatatlan boldog vagyok, hogy ismét

A Ház összehívása.

A napirendhez hozzászólt nagyatádi **Szabó István** és kifogást tett amiatt, hogy a mikor az ellenzék össze akarta hívni a képviselőházat, ebben a kormány megelőzte. Nincsen teljesen tájékozva arról, hogy miként történt ez, de ő azt hiszi, hogy kicsinyesség történt mind a két részről. Foglalkozik a margitszigeti játékbank ügyével és azt mondja, hogy azt az aranyrendszert, amelyet kidobtak a nép közé, annak erkölcsi elzüllesztésére, azt a munkapárt vezette be.

Beöthy Pál alelnök néhány szóban adja Szabónak a fölvilágosítást arra vonatkozóan, hogy a Házat miért a kormány és miért nem az ellenzék elkésett kérelmére hívták össze.

Tisza István gróf miniszterelnök is kijelenti, hogy fölfogása szerint is a választások tisztaságát csúnyán veszélyezteti a vesztegetés, de azt hiszi, hogy éppen oly csúnyán az, ha jelszavakkal féktelenül izgatják a népet. Minden pártnak van pártkasszája, amely azért kassza, hogy pénz legyen benne és azért pártkassza, mert a párt céljaira fordítja. Hogy milyen célokra, arról egy párt sem fog nyilatkozni, de biztosítom képviselőtársaimat, hogy én az államot megillető pénzt soha sem fogok pártcélokra fölhasználni.

Ezzel az ülés pont délben véget ért.

Leszerelnek a szerbek

Kezdődik a kivonulás.

Belgrád, október 25. A szerb csapatoknak Albániából való kivonulása kedden mindenütt megkezdődik és még a mai napra várják a hadügyminiszter hivatalos jelentését arról, hogy Albánia kiürítése teljesen megtörtént. Alaptalannak mondják azt a hírt, hogy tisztek és altisztek nem akartak Albániából kivonulni, valamint utólag megcáfolták azt a Bozanovic hadügyminiszternek tulajdonított kijelentést is, hogy a szerb csapatok kivonulásához két hét volna szükséges. Hivatalos helyen hangoztatják, hogy a szerb

egészséges. Téltre elutazunk, messze, Velen-cébe, vagy Párisba, amint egykor régen tervezettük. Fiatal koromban sokszor bejártam e helyeket, mikor a testőrségnél szolgáltam. Gyönyörű képtárakat és muzeumokat láttam. Ha megengedi, majd elvezetem a régi tornyokhoz, épületekhez, a fogadóhoz, ahol arcier testőr-koromban megszálltam, míg az uralkodó levelét vittem tarsolyomban.

Garamváryné: Testőr volt. Harminc éve hallom minden este, mikor házon kívül akarja tölteni az éjszakát. A testőrök tehát mindig kártyáznak, dorbézolnak? Nézzen a tükkörbe. Az arca többé nem oly rózsaszínű, mint a szívem felett hordott miniatűrön. És hullámos szép haja is eltűnedezt.

Garamváry (szelid szomorúsággal): Asszonyom, végtelen boldogtalan volnék, ha már többé nem tetszenék kegyednek.

Garamváryné: Minek is ajándékozta nekem azt a fiatalkori arcképét! Mi asszonyok sohasem vénülünk meg, legalább is annyira sohasem lehetünk öregek, hogy megengedjük hozzájuk öregedni fiatalkorunk ideálját. Éjjel, midőn imádkozom és megcsókolom a szívemen viselt arcképét, mit gondoljak önről? Igazán néha úgy érzem magam, mintha már nagyon régen özvegy volnék és csupán a hideg álmom a boldogságom, amely néha elémbe hozza régen letűnt idők képeit.

Garamváry: Ön csupa érzelem és én mindennap hálát rebeghetek a jó Istennek, hogy kegyedet nekem adta.

Garamváryné: De miért kártyázik minden éjszaka?

Kovács Gyula és Társa Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divatbundák, plüsch és szőrme kabátok. Leány- és gyermekfelöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák. Női leány- és gyermekkalapok. Debreczen, Piac-utca 55. (Hungária mellett). Mindezen felsorolt cikkek a legolcsóbb szabott árakon.

hadsereg kitünő fegyelme kizárja azt, hogy bárki ellenszegüljön valamely parancsnak és így a megszállva tartott pontok kiürítése minden incidens nélkül ment végbe. A határon teljes a nyugalom, az elmenekült lakosság lassan visszatér a falvakba. A szerb parancsnokok megnyugtató fölhívást intéztek a lakossághoz és szükségben lévőknél állami segítséget ígértek.

Leszerelés.

Belgrád, október 25. A „Tribuna” jelenti, hogy a határon lévő csapatokat még ebben a hónapban le fogják szerelni.

Tárgyalás a szerbek szerződéséről.

Belgrád, október 25. Mint a sajtóiroda a lapokkal közli, Jovanovics bécsi szerb követ a jövő héten megkezdí az Ausztriával és Magyarországgal való kereskedelmi szerződés revíziójára vonatkozó tárgyalást.

Az ifjusági testnevelés és a társadalom

Ma, midőn a pedagógusok körében nagyfokú elégedetlenség mutatkozik az ifjuság nevelése körül, ma, midőn a pedagógia neves vezetőinek a tollából időről-időre újabb és újabb reformtörvényekkel állunk szemben, midőn magának a miniszterium vezetőségének az intézkedései átalakítani, megreformálni akarják a mai középiskolát, alkalmasnak és időszerűnek találom e lap hasábjain is megemlékezni az ifjusági nevelés egy eléggé fontos tényezőjéről: a testi nevelésről.

Hogy a testi nevelés kérdése a szellemi képzés mellett mily nagy fontossággal bír az iskolai életben, azt manapság minden számottevő művelt nemzet elisméri és mint a közel-múlt eseményei bizonyítani látszanak s a reményteljes jövő sejtetni engedi a többi művelt nemzetek példájára lassanként megérti a ma-

gyar pedagógia is teljes mértékben az ó-kor legnagyobb bölcselőit: Sokratest, Aristotelest, Pythagorast stb., kik egyenrangúnak és egyformán szükségesnek hirdették a testi erőt a szellemi erővel.

Pedagógusaink, orvosaink, kik az ifj. nevelés kérdéseivel foglalkoznak, a mai életviszonyaink közepette fokozott mértékben érzik szükségét a szellem és test összehangzatos nevelésének. A kormány ebbeli törekvései is lépést igyekeznek tartani akkor, midőn külön testnevelési ankét keretében, majd az ország-házban a költségvetés tárgyalásánál a testnevelésnek észszerűbb alapokra való helyezésével annak a reformját sürgetik.

Külön tanfolyamok rendezése, egyes nevesebb szakembereink külföldre való kiküldése, tudományos, szakkerületi felolvasások megtartása mind azt a célt szolgálják, hogy a magyar tornatanárság munkája ne legyen csak vak eszköze egy olyan kenyérkereseti ágának, melyből más foglalkozás híján az országban összesen 110—120 kenyérkereső ember megélhetéshez jusson, hanem egy olyan munka, amely a testi élet higiéniájának a szolgálatába szegődve, ember-anyag javító igyekezetével a nemzet egészségügyi viszonyaiban is megteremthesse a maga gyümölcseit.

Hogy a testnevelésnek ilyen értékelése mellett a fejlődésnek még mindig csak a kezdetén vagyunk, annak okát a tornatanárság nagyon sok esetben abban a közönyben is megtalálja, amelyikkel egyik-másik város társadalmá az iskolai testnevelés iránt viselkedik. Pedig az iskolai életben talán semmi más téren nem mutatkozik oly mértékben szükségesnek a társadalom, a szülők segítő keze, mint éppen a testnevelés terén.

Ha a jelenkor nehezebb életviszonyaiból kifolyólag a társadalom megkivánja az iskolától, hogy az az ifjuságot ennek a küzdelmes életnek megvívásához minél alaposabban előkészítse, akkor a társadalomnak is kötelessége, hogy az iskolai élet eme égető szükségletéről nemcsak a szokásos versenyek és ünnepek alkalmával vegyen valamilyen szemmel látható tudomást, hanem kísérelje figye-

lemmel annak fejlődési folyamatait is és ehhez mérten az iskolával karöltve azt a kellő mértékben támogassa is, mert csak ez által ismeri el azt az általános nevelés és tanítás körében számottevő tényezőnek.

Azt hiszem, nemcsak hogy nem tévedek, de valószínűleg az igazság mellett járok akkor, amidőn azt állítom, hogy nagy társadalmi közönyre és a városi vezetőség nemtörődömiségére vall egyik-másik helyen a testi nevelés értékének oly lekicsinylése, mint az erre vonatkozó országos statisztikai adatok alapján Debrecenről is tudjuk, ahol 18 esztendő kellett ahhoz, hogy dülőre jusson a középiskolai játék-versenypálya olyanformán, hogy még ma sincs meg. — Ugyazintén a szülők nagy tájékozatlanságára vall az a körülmény is, talán a fenti okból kifolyólag, hogy még ma sem akariák elismerni a középiskolai játékdélutánok nagy jelentőségét az általános nevelés munkájában akkor, midőn ezen munka vezetőitől annak a hivatalos igazolását kéri.

Jelen alkalommal nem akarok kitérni a játék nevelő hivatására, csupán hangsúlyozom azt, hogy a szorosabb értelemben vett szobai gimnasztikán: a tornázáson kívül a szabadtéri sportok is képezik a testnevelés alapját, közöttük tehát a játék is.

Nagyobb megbecsülést, több méltányolást és elismerést érdemel az a munka, melyre manapság az ifjuság nevelése érdekében a tornatanárság hivatva van. — Ma már a testgyakorlati képzettség mellett anatómiai, fiziológiai és egyéb elméleti tudományok ismerete is szükséges ahoz, hogy a tornatanár hivatásának méltóképen megfelelhessen. Vannak ugyan kivételes esetek, midőn hivatásának a kellő mértékben megfelelni nem tud, ezt azonban legtöbb esetben nem hiányos képzettségének, de az áldatlan viszonyoknak tulajdonítható, melyekkel nehéz munkájában szemben találja magát s melyek ambícióját letörlik, munkaképességének teljes lelkiismeretes kifejtésében gátolják.

Nekem a jelen alkalommal csak egy óhajom van s ez az, bárcsak az intézetek vezetőségein kívül a városi társadalom és a szülőkkel, Londonban és Nápolyban lakott, nem ismeri tehát a mi magyar viszonyainkat.

Gizella (gunyosan): Csak annak örülök, hogy Kenderes is köcsög-kalapot visel az ő kedvéért. Mintha a bölény fejére tennének egy fazekat.

Garamvály (szeliden): Hölgyeim, ti nagyon szigorúan bántok el velünk, szegény férfakkal. Tavaly még szűk volt a szoknyátok, az idén krinolin. Testőr-ruhám óta be sokszor változott a divat.

Garamváryné: És kinek a kedvéért tapulták meg a cigányok az angol himnuszot?

Gizella: Színész nő leszek. Most már biztosan színész nő leszek. Főleg a férfiakat. Reggeltől estig regényt olvasni, a háztartás gondjaival törődni, reggel csirkére alkudni Savanyukuton...

Garamvály (meglepődve): Hisz Mártonfalvi bácsi mindenben segítkezik.

Garamváryné: Ő is csak férfi.

Mártonfalvi (a sarokból előlép): Gizella drágálotta a baromfit, amit én vásároltam.

Garamvály (kissé szégyenkezve): Eli, eb ura a fakó, ezentúl a korcsmában étkezünk, ha anyai bajok van a háztartással. A pénz nem azért van, hogy takarékosan bánjunk vele. Testőr-koromban aranyat adtam borralalónak, aki a lovamban tartotta.

Mártonfalvi: A császár kifizette az adósságát.

Garamvály: Persze, az ember nem maradhat örökké fiatal. Most nincs császár, nincs testőr. Füreden vagyunk és ti unatkoztatok. Gondoskodni kell tehát, hogy jól mulassatok.

Garamvály (komoran): Kellemetlen dolog. Majd egyszer, máskor megmagyarázom. Ma este különben nem játszom. A műkedvelői előadás dolgában van értekezletünk. Én elnöke vagyok a bizottmánynak. A leánya pedig a főszerepet játsza. Hungária szerepét.

Gizella (fölemelkedik helyéről, ahol látszólag olvasott): Tehát megtartják az előadást? Végre színész nő lehetek egy estére...

Garamvály: Te lesz a legszebb és legdrágább.

Gizella: És Császár Fruzsinka?

Garamvály (vállat von): Fruzsinka? Én szívesen kihagynám őt a mozgalomból. Utóvégre csupán most tölti először a nyarat Füreden.

Garamváryné (epésen): Azért kíséregti a promenádon? És a multkor csónakba szállott vele.

Garamvály (nevet): Furcsa, hogy ti, asszonyok, mindent megtudtok. De ne felejtsetek el, hogy amint én megadok minden tiszteletet az idegen hölgyeknek, ugyanabban a tiszteletben részesülök ti más férfiak részéről. Mon Dieu, az élet legyen udvariasság. (Elkomolyodva.) Az ember udvarias szüleihez, a feleségéhez, a gyermekhez. Legudvariasabb önmagához, amikor nyugodt arccal viseli az életnek mindenféle kelletlenségeit, holott egy erőszakos kézmozdulattal megszabadulhatna mindentől. Egykor, testőr koromban, bizonyára nem engedtem volna, hogy táncoljon rajtam az élet.

Garamváryné: Ön ismét szomorúnak látszik. Az utóbbi időben többször észrevettem,

hogy olykor minden ok nélkül elkomolyodik. Holott azelőtt mindig mosolygott.

Garamvály (katonás jókedvvel): Sacrebleu, az embernek felnőtt felesége és leánya van!

Gizella: Még régen. És sem egyiket, sem másikat nem tudja férjhez adni.

Garamvály: Mert nem akarom, hogy férjhez menjen, kedves feccém. Nem adlak oda semmiféle hímpelelnek.

Gizella: Istenem, hisz nem is kérnek. Ó, apám, nagyon unatkozom néha! Színész nő szeretnék lenni.

Garamváryné: Már megint.

Garamvály: Az lesz, kedves gyöngyvirágom, de csak egy estére.

Gizella: Fruzsinkával nem játszom együtt. Az a nő nekem kezdettől fogva antipatikus jelenség volt. Az embernek vannak megmagyarázhatatlan érzései. Mártonfalvi bácsi megérzi az esőt, én pedig az ellenséget. Elvitte az udvarlóimat. Nem bánom. Lyukas pénzt sem ért egyik sem. A szereplőim alatt ő gyújtott gyertyát. Tihanyba győzni ment, holott nem is katolikus. Mindenben versenytársnőm akart lenni, pedig azt sem tudjuk róla, hogy asszony-e, vagy leány.

Garamvály (békésen): Özvegyasszony.

Garamváryné: Mindenki mondhatja. Messziről jött. Tán Bécsből. Tán Pestről. Ki tudja, ki volt az apja, az anyja?

Garamvály (megnyugtatólag): A családja jó. Csupán az a baja, hogy sokat járt külföldön, évekig utazott angol nőekkel, francia

Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

PIAC-UTCZA 65. **DEBRECZENI VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** MIKLÓS-U. SARKAN

városi lerakatában állandó butorkiállítás: vas- és rézbutorban a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. Eladás kicsinyben, gyári áron.

lők gyermekei iránti szeretete velünk együtt egyenlő mértékben szíven viselné diákságunk szellemi gyarapodása mellett annak testi nevelését is, hogy mindenki nyugodt lelkiismerettel mondhasa, hogy a debreceni tanintézetek csarnokaiból egész emberek, azaz olyan ifjak kerülnek ki az életbe, kiket nem ingat meg a lengő szél s nem is töri össze a küzdelmes élet duló viharja, hanem akik egészségük, szellemi és testi erejük büszke öntudatában ezernyi viszontagságok közepette egy pillanatig sem kételkednek egyéni pozíciójuk, társadalmi és nemzeti ügyeink érdekében az ellentétes árral szemben férfibátor-sággal megküzdni.

Jamriska, tornatanár.

Irodalom

(-) A legvidámabb pesti ujság, a Mozi, szerdán indult meg a legteljesebb siker minden feltételével. Új iskolát jelent a Mozi a banális és unalmas viccelődéssel szemben, a friss magyar humor-irodalom minden számottevő egyénisége a Mozi-ba írja legirappársabb ötleteit, karrikaturistái pedig utólérhetetlenek stílusuk finomsága, egyetlen ceruzavonásuk metsző éle dolgában. Politika, társasélet, irodalom, művészet a Mozi-ban kerül ezentúl a leggyilkosabb kritika alá, csupa maró szarkazmus minden sora ennek a pompás ujságnak és okulás mindeneknek. Munkatársai: Gábor Andor, Harsányi Zsolt, Hervay Frigyes, Incze Sándor, Kálmán Jenő, Karinthy Frigyes, Korcsmáros Nándor, Kosztolányi Dezső, Lip-tai Imre, Lovász Károly, Molnár Jenő, Nagy Lajos, Paulini Béla, Szini Gyula, Szomaházy István, Vajda Ernő; karrikaturistái pedig Dezső, Gedő, Major, Metzner, Tuszkay, Ver-tes, Zórád. A Mozi ára husz fillér, mindenütt kapható. Természetesen mozirészt is tartal-moz, pompásat, elevenen szerkesztett. A Mozi szerkesztői Korda Sándor és Várnai István.

Garamváryné: Ma-holnap vége a nyár-nak. És ön újra kártyázik éjszaka.

Garamváry: Urnóm, kegyelem...

Garamváryné: Már ismerem a szép sza-vakat. Bennünket ismét elküld magától. Jóna-pot, hódolatom a hölgyeknek. És reggelig lesi a makk-királyt...

Garamváry (türelmetlenül): És mindig önre gondolok.

Gizella: Eh, bien, hadd kártyázzon a papa... Mártonfalvi ur majd kirakja nekünk a pa-tience-ot.

Garamváry: Mártonfalvi majd kirakja a kártyát. Ugy-e leszél szives, kedves barátom?

Mártonfalvi: Harminc éve ezt csinálom.

Garamváry: És most már elmegyek. A hölgyek és urak várnak. Mükedvelő-előadást rendezünk. Az elnök nem hiányozhatik a bi-zottsági ülésről. Hölgyeim, fogadják legaláza-tosabb hódolatomat. (El.)

Mártonfalvi (papirosszeletet vett elő a zsebéből): Tehát a mai piac... Két pár csir-ke, párja egy huszas... Görögdinnye és cu-korrépa. Emberemlékezet óta nem volt oly drága a dinnye, mint az idén.

Gizella: Istenem, a papa százezer forin-tot kártyázott el a nyáron. És éjjeli zenét ad Fruzsinkának. (El.)

Mártonfalvi: És a cukorrépa...

Garamváryné: És még szeret?

Mártonfalvi: Asszonyom, én mindig a ré-gi vagyok. A végzetem, a sorsom, a halálom: — asszonyom. A cukorrépa, amit az idén vet-tünk, szintén drágább lett.

Tisza István gróf miniszterelnök a margitszigeti játékbankról

Kritika az ellenzéki taktikáról

A képviselőház mai ülésén **Kostyál Mik-lós** képviselő szólalt föl a játékbank ügyében, amelyben azután a miniszterelnök megadta a teljes tájékoztatást.

A képviselőház filésének e részéről tudósításunk a következő:

Tisza beszél.

Tisza István gróf miniszterelnök: Nem ez az első eset, amikor az ellenzék azt han-goztatja, hogy az előző kormány ezt vagy azt tette és erről Tisza Istvánnak tudomással kellett birtania. Ezek az urak nagyon hibásan képzelik el a dolgokat, ha azt hiszik, hogy a munkapárt előbbi vezetői eltűrték volna, hogy valaki az ő dolgaikba belekalapáljon, más-részt neki sem volt kedve ahhoz, hogy a má-sok dolgába beleszóljon. A pártalakításban és a nemzeti közvélemény megnyerésére indi-tott választási harcokban részt vett (Éljenzés), az országot ismét bentazta és már ebből is következik, hogy a pártvezetőségnek admi-nisztratív részével már csak azért sem foglal-kozhatt, mert másnak a dolgába avatkozni nem kívánt. A választások után sem vett részt a munkapárt vezetésében. Mindazok a kérdé-sek, amelyek a párt adminisztrációjával ösz-szefüggnek, nem egy nagy kupaktanács elé tartoznak. Amint ő maga intézi a párt dolgait most, egy-két hívével, úgy volt ez ezelőtt is.

Neki mindezekről az ügyekről *csakis vé-letlenül* lehetett tudomása. Ugy értesült, hogy az előző kormány lemondása előtt pár héttel arról, amit szívtében beszéltek, hogy a Mar-gitszigeten játékbankot építenek. *Azonnal le-vélben*, majd szóban kérte Lukács Lászlót, hogy *gondolja meg még egyszer ezt a dolgot, mert igen kellemetlen következményei lehet-nek*. Az ő szereplése akkoriban csak ebből ál-lott, de az ügy részleteibe betekinteni nem volt alkalmja. E közben az előbbi kormány be-adta lemondását és a szülő került Lukács helyébe. Ekkor, *Julius 10-én este*, azon az es-tén, amikor az új kormány tagjai Bécsbe mentek esküit tenni, *adta Lukács a megbiza-tást Jeszenszky államtitkárnak, hogy közölje a bank tervezőivel, hogy a láttamozott alap-szabályokat át fogja adni az új belügyminisz-ternek*. Az államtitkár azt a megbízatást, a mit kapott, teljesítette. *Jeszenszky nem poli-tikai államtitkár, hanem állandó jellegű tiszt-viselő, akinek sorsát nem lehet a politikától függővé tenni*. Nem is tehetett egyebet, mint *főnökének utasítását teljesítette*. *Ennélfogva eszedőben sincs Jeszenszkyt hivatala elha-gyására birni*.

Tisza, Lukács és a játékbankosok.

Junius 12-én, az új kormány bemutatko-zása után Lukács László csakugyan átadta az alapszabályokat láttamozva Sándor Jánosnak azzal a kéréssel, hogy kézbesítse az iratokat. A belügyminiszter átvette az egész ügyirat-csomót, közölte velem is a kérdést és *még aznap értesítette Lukács Lászlót, hogy az alapszabályokat kiadni nem fogja*. Az illető kaszinó alapítói tehát már az első órában tisztában voltak azzal, hogy az engedelmet nem kapják meg.

Junius 13-án vette át ő a miniszterelnök-ség ügyeit. Lukács László előhozta akkor a

játékbank ügyeit és csak akkor értesült arról, hogy az alapítók egymillió négyszázezer ko-ronát adtak pártcélokra. Rögtön kijelentette a szülő, hogy ez igen nagy baj, mert nem fogja a játékot megengedni, *ennélfogva természetesen az illető urak rendelkezésére bocsátja az összeget, amelyet az illető urak a párt céljai-ra felajánlottak*. A kormánynak erről az ál-lásfoglalásáról a belügyminiszter személyesen is értesítette az illetőket.

— Én, — ugymond a miniszterelnök — nem beszéltem az illetőkkel, mert az egész ügyhöz *semmi közöm, én vélek nem tárgyal-tam és nem tárgyalok*. Azt az összeget, amit pártcélokra adtak, visszakaphatják, de a míg egyebet is követelnek és botránnyal fenye-getőznek, addig egyáltalában szóba sem ál-lok velük *semmiféle uton és módon*. Miután kezdettől fogva így volt a kérdés beállítva, ha át nem vették az összeget, amit megkaphat-tak volna, ennek az a magyarázata, hogy *más hihetetlen követelésekkel is állottak elő*. Hogy ez a tisztelt *kompánia*, amely játékbankkal akarta boldogítani a fővárost, hol és miként veszti el a pénzét, ahhoz nekem semmi közöm. (Taps és éljenzés.)

Lukács Lászlónak az az eljárása, hogy engedélyezni akarta a játékbankot, és hogy ugyanazon uraktól pártpolitikai célokra tete-mes összeget fogadott el, *teljesen önzetlenül, minden csunya egyéni momentum nélkül köz-érdekű cselekmény volt*. Az ő egyéni becsü-lését ez az ügy nem érinti és az ügyet erre ki-használni valóban a legfölháborítóbb jelensé-gek egyike. Lukács egy hosszú életen át fé-nyes szolgálatokat teljesített, amikor most visszavonul a hatalomtól, akkor ily csunya támadást intéznek ellene. (Taps.)

Nem kell játékbank!

A kérdés érdemét illetően azonban más nézetet vagyunk. *Budapesten nyilvános id-ték engedélyezését megengedhetőnek nem tartjuk*. Mert itt a vagyoni erőben ugys gyen-ge és a játék szenvedelmének ugys kétség-beejtő módon kitett magyar társadalmat újabb kísértésbe ejteni nem szabad.

Talán csínálhattak volna valami idegen-forgalmat Budapesten, de egyszersmind el-pusztították volna a magyar társadalmat. Ez volt a zoka annak, hogy az új kormány nem perpektuálta az ügyet. *De ha százszor kiadat-tak volna is az alapszabályok, az új kormány akkor is talált volna módot rá, hogy a játé-bank működését lehetetlenné tegye*.

Ezzel az ügy egészen tiszta, amennyiben a mi szereplésünkre vonatkozik. Abból a kör-ülményből, hogy az előző belügyminiszter rendelkezését nem hajtottuk végre, azt lehet látni, hogy az egész vonalon a *legszigorubb erkölcsi szempontokat követtük és a közérdek-hez hajthatatlanul ragaszkodtunk*. Mindazért, amit tettünk és nem tettünk ez ügyben, nem gáncs, de *elismerés illet meg bennünket min-denkitől*. Én a felelősségérzet fanatikusa va-gyok, de azért ennek a megvilágításával nem végeztük föladatunkat.

Az ellenzék bírálata.

Meg kell világítani azt is, hogy az ellen-zéknek mi a magatartása ebben az ügyben? Éz a magatartás egyik láncszeme annak a

Eredeti Melchár
Unikum Drill

vetőgépek

legjobb szabadalom,
beállító készülékkel. ::

Legjobb borsajtók és szőlőzuzók, **aczélekék**

RAHMER SÁNDORNÁL DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43.

(Dreher mellett.)

Bächer és Melchár gépgyáranak fióktelepe.

Telefon 962

▼ eredeti BÄCHER ▼

▼ kizárólagos raktára ▼

rendszeres botrányhajászatnak, ami az ellenzéknek most már utolsó reménysugara. — Nincs nap, amelyen föl ne robbantsanak valami büzbombát. Az, hogy az ily hazug dolgot azonnal agyoncáfolják, ezeket az urakat a legkevésbé sem zsenirozza. Nem törődnek az azal sem, hogy a nemzetre is tapad a rágalom, mert vigasztalja őket az a tudat, hogy valami az ellenfelek testére is tapad belőle.

Hogy ezek az urak mennyire állnak erkölcsi alapon, már a *Désy-pör alatt tisztáztuk*. Be van igazolva, hogy amikor ezek az urak már régen tudtak dolgokat, amelyek szerintük megbecstelentők Lukács Lászlóra nézve, megkezdett akciójukat félbeszakították és tárgyaltak Lukács Lászlóval, hogy megerősítsék Lukácsot pozíciójában, ha meg tudnak egyezni. Ha hiszik, a mit mondanak Lukács Lászlóról és mégis tárgyaltak vele, akkor hol van az erkölcs? Ha nem hiszik, akkor becsületétől akarják megfosztani Lukácsot. Már pedig, aki ilyen dolgot elkövet, az nagyon sok tolvajnak a háta mögé bujhatik el. (Zajos taps.)

Az ellenzék távolmaradt a parlamenttől, több, mint egy év óta. Ez idő alatt nagy politikai problémák merültek föl, majd nagy katonai terhek jöttek és az ellenzék még mindig nem mutatkozott, hogy eljárásunkat számon kérje tőlünk. Az ország gazdasági helyzete oly szomorú, hogy parancsoló kötelessége mindenkinnek megkettőzött figyelemmel ellenőrizni a kormány gazdálkodását. Az ellenzék elvonul mindeme kötelességek elől, mert hiszen itt állanak a palotaörök sisakkal a fejükön. (Derültség.) A kormány konfiskálja az esküdtszéket, megrendszabályozza a sajtót és fenyegeti a vármegye létét. Az ellenzék még mindig nem jön ide be, hogy mindezeket a dolgokat megakadályozza, nem jöhet, mert nem érvényes a házszabály és mert itt palotaörök vannak. (Derültség.) De most egyszerre egy kis parázs botrányra van kilátás. Egyszerre elfelejtik a házszabályokat és a palotaörököt és megrohanják a Házat, csak hogy résztvehessenek a botrányban. (Tetszés.) De kicsoda gyerekeség, hogy azt mondják: nem jöhetnek be, mert a kormány hívta össze a Házat és nem ők. Nos, ha ez rájuk nézve akadály, akkor biztosítva vagyunk, hogy itt egész magányosságban tárgyalhatunk mindvégig, mert hiszen mindig meg tudjuk akadályozni, hogy ide bejöjjen az ellenzék, e célra nem kell egyebet tennünk, minthogy összehívjuk a Házat. (Derültség.) Ez a lehetetlen taktikázás azt mutatja, hogy az ellenzék csak ürügyet keres arra, hogy a küzdelem elől félrevonuljon, nagyon jól tudva azt, hogy itt a küzdelemben nemcsak föl fogjuk az ő vágásaikat, de még sebeket is fogunk osztogatni.

Az utolsó három esztendő parlamenti története az ellenzéknek ezt a bujkálását mutatja. Előbb obstrukcióval, most pedig sztrájkokkal akarják lehetetlenné tenni a parlamentet. A sztrájk nagyon hatalmas fegyver oly esetekben, mikor a sztrájkolók nélkül a munkát nem lehet elvégezni, de nem komoly fegyver olyanokkal szemben, akiknek a munkáját a sztrájk csak megkönnyíti. (Nagy derültség és taps.)

A politikai életben a parlament minden

tagjának vannak kötelességei, minden parlamenti tagnak kötelessége a parlament tekintélyét növelni. Nálunk olyan a helyzet, hogy itt még fokozottabban szükséges, hogy mindenki teljesítse hivatását. Az ellenzék azonban a serpenyőt nem kiabálással, hanem csakis a saját fajsúlyával tudja a maga javára billenteni. Az ellenzék összes árnyalatai egész akciójukat arra koncentráliák, hogy a nemzet figyelmét a nagy földadatokról nyomorúságos kis incidensekre tereljék. A politikai nívója a maga lelket és akaratot elsorvasztó sivárságával — ime, ez az ellenzék politikája. Mi azonban a nemzet számára meg akarjuk szerezni a megingatott politikai presztíznek föltételeit, de attól a csapástól, hogy ilyen ellenzéke van, mi nem menhetjük meg a parlamentet. (Hosszas éljenzés és taps.)

Debrecen — kikötő város

Pavlovits Károly előadása a Mérnök- és Építész Egyletben

A mérnök- és építészegylet debreceni szakosztálya tegnap este Aczél Géza főmérnök elnöklété alatt ülést tartott, amelyen Pavlovits Károly építész egy közgazdasági szempontból rendkívül horderejű kérdésre hívta fel a szakkörök figyelmét. A Duna-Tisza csatorna kész terveinek ismertetése után, amelynek végrehajtását idáig a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok akadályozták. Azt a bennünket közelebről érdeklő kérdést vizsgálta, hogy hogyan vállaltatna Debrecen város kikötő-városá és pedig vízi utaknak a gócpontjává. Érdekes fejtegetéseiből kitűnt, hogy ez az eszme utópia, hanem jó műszaki és pénzügyi megalapozás mellett kivihető. Debrecennek valóságilag csak úgy van jövője, ha víziutak fogják érinteni, ezáltal váltatik ismét a tisztántuli Magyarország legnagyobb iparos és kereskedő városává. Azáltal, hogy a csatorna öntözésre is használható volna, óriási földterületek lennének gazdaságilag kihasználhatókká és jövedelmezőbbé. Tudatában van annak, hogy a mai viszonyok nem alkalmasak ily óriási befektetések számára (egyik alternatíva szerint a terv megvalósítása ca 25 millió koronába kerülne), de addig a köztudatba kívánja az eszmét bevinni és ehhez kéri a Mérnök-egylet támogatását.

Az előadáshoz, amelyet a javarészt kiváló szakemberekből álló közönség élénk tetszéssel és helyesléssel fogadott. Várady Géza műszaki tanácsos és dr. Ecsedy István tanár szólottak hozzá. Majd Aczél Géza elnök indítványára elhatározta a szakosztály, hogy indítványt ad be Debrecen városához, hogy kérelmezze a város a kereskedelmi minisztériumban, hogy a Debrecen érintő különböző kombinációju víziut-tervet dolgoztassa ki és jelentse ki a város, hogy a tervek megvalósítása után hajlandó résztvenni az érdekeltség megalakításában.

Egy délután Kozmann műtermében

*

A Piac-utca 44. számú Ujjalussy-féle ház foglalja magában Kozmann Gusztáv országos híri műtermét, amelyet tegnap mutattak be a helyi sajtó képviselőinek.

A tárlatnak beillő kapubejárat alatt ember ember hátán tolong. Kozmann mester első és értékes sikerét jelentik ezek a képek Debrecenben.

A fogadó szobába belépőt kellemesen temperált levegő fogadja. Az első kedves ismerős Kozmann Gusztávné urasszony. Ő fogadja a vendégeket és lebilincselő modorával egyszerre szimpatikussá teszi a Kozmann-nevet Debrecenben. Csakhamar előjön a műteremből egy mozgalmas családi felvétel után maga a mester, aki előzékenyen végigkialauz bennünket a pompásan berendezett műteremben. A tágas és választékos izléssel kicsinosított fogadó helyiségből két öltöző nyílik. — Ezután bejutunk a tágas és nagyszerű látványt nyújtó műterembe, amely gazdag felszerelésével a vidéken egyedül álló, de a fővárosban is látványosság számba mehetne. Ami legelőször megragadja a figyelmet, az a világhosszszabályozó függönyös készülék az oldalfalon és a tetőzetben. — Kozmann mester nyomban leültet egy fotelbe egy vendéget és bemutatja, hogy lehet a legszürkébb nappali világosság mellett remek világítási effektusokat elérni a függönyök tologatása által. Egy szimpla, inkább csunyának, mint szépnek mondható fiatal ember ül a karosszékben. És ahogy Kozmann mester elkészül a megvilágítással, frappirozva állapítjuk meg, hogy a fényképező gép előtt egy rokonszenves arc, finom vonású fiatal ember ül. Nos, így lehet a legjelentéktelenebb arcról is művészi képet készíteni. — Bizonyos, hogy Kozmann mester nagyszerűen érti a világítási technikát. Most elsötétíti a műtermet a mester, hogy bemutassa a villanyfelszerelést, amellyel borus időben, vagy este is lehet fölvetelt készíteni. Két pár óriási méretű szén négyezer gyertyafénnyel önti el a műtermet. Csodás reflexet kap minden arc, minden tárgy s nappali világosság kápráztat el bennünket.

El se lehet sorolni, mi mindenféle segéd-eszköz egészíti ki a műterem felszerelését. A pompás festett háttérrel kezdve a gyermek-fölvételekhez szükséges játékszerig minden meg van a műteremben, amit a modern fotóművészet előír.

Megcsodáljuk még a kitünően fölszerelt laboratóriumot, a nyers fényképek és lemezek kidolgozásához szükséges műszereket, a félig és már egészen elkészült képeket a tágas dolgozóhelyiségben, ahol Kozmann fővárosi segédei dolgoznak. Elragadtatással nézzük Borbély Lili öt gyönyörű tanulmányfejét, amelynél szebb fölvételeket még nem láttunk. Néhány új arcot is látunk: Jaczkovics Mihály püspöki vikárius és titkára képét; egy pompás férfi tanulmányfejét mutat Hochfelder Jakab képe. Nagyszerű csoportkép Nagy Jó-

Biomaláta. Biomalz

Kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mind azok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

zsefné urasszony és leánykája képe. Jóleső örömmel látjuk *Oláh* Gábor művészi képét: ez az igazi irói portréja Oláhnak: a gép lencsége nagyszerűen adta vissza azokat a ragyogó, lendületes vonásokat, amelyek Oláh Gábor belső, jellembeli arcképét alkotják.

Még végül megtekintjük a másoló helyiséget és a szuterrén helyiségeket, amelyekben a nagyító műhelyek vannak. Oriási eszközök, óriási méretű felszerelések magyarázzák meg, hogy miképpen lehet ebben a nagyító műhelyben 3, 3 és fél méteres képeket készíteni egy egyszerű kis vizitképről.

Felédhetetlen impressziókkal távoztunk Kozmann mester műterméből, amelyben még is a legértékesebb maga a mester, aki a leg-hivatottabb művésze a fényképészetnek.

A kivándorlás

Ijesztő adatokat jelentenek mindenfelől

Egész Magyarországból ijesztő mérvben folyó kivándorlásról tesznek jelentést. És a kivándorlást nemcsak a nyomor okozza, hanem a lelketlen ügynökök, akiknek csábítására ezer és ezer ember megy ki Amerikába. Most egyszerre négy helyről is jelentenek kivándorlási eseteket:

Siófok, október 25. Somogy megyéből feltűnően sok asszony és leány vándorol ki Amerikába. Most ismét 26 somogyi nő indult utnak Amerika felé a „Saxonia” fedélzetén.

S-Ujhely, okt. 25. A tavarnai csendőrsnek sikerült hosszú idő óta tartó fáradtságos nyomozás után négy kivándorlási hiénát letartóztatni **Novák Ferenc**, **Erán József**, **Kobusly** a **Vojtek** és **Terliszky Szaniszláv** személyében. Letartóztatták őket és most az ügyészség fogházában tartják őket mindaddig, míg össze nem állítják egész bűnlajstromukat.

Szatmár, október 25. Két veszedelmes kivándorlási hiénát tett ártalmatlanná a csendőrség. A csendőrök ugyanis a vizsgálóbíró rendelkezése ma **Markovics Márton** és **Bernát Mihály** vámfalusi lakosokat letartóztatták, akik már régóta foglalkoztak azzal, hogy a hiszékeny népet kivándorlásra csábították és ravasz uton-módon elutaztatták.

Krakó, október 25. A szigorú rendszabályok ellenére is még mindig tömegesen vándorolnak ki a katonakötelesek Galicián, különösen pedig Krakón át. Tegnap Krakóban letartóztattak egy ügynököt, aki öt magyar állításkötelest akart a határon át-szöktetni. Az ügynök ezerháromszáz koronát kapott a kiállott fáradalmakért. A kivándorlók a magyar határtól Krakóig az egész utat gyalog tették meg, úgy hogy egészen kimerültek, mire Krakóba érkeztek. Ezenkívül letartóztattak még négy csoport katonaköteles kivándorlót. A letartóztatottakat mind Brémán át akarták Amerikába jutni.

A Szabad egyetem új évfolyama

Beöthy Zsolt a Népszerű főiskolai tanfolyamon

A mult iskolai évben egy nagyfontosságú közművelődési intézményt gyökereztettek meg Debrecenben a város szellemi életének irányítói: a *Népszerű főiskolai tanfolyamot*, ismertebb nevén a *Szabad egyetemet*.

Ez új intézmény tudományos és társadalmi hivatását ékesen fejtegette dr. *Baltazár Dezső* püspök, aki a közoktatásügyi miniszter megbízásából magára vállalta az intézmény elnöki tisztét. Tudományos feladata a Népszerű főiskolai tanfolyamnak a művelt embereket egy-egy tudományok legfőbb tartalmával és legújabb vívmányaival megismertetni, társadalmi rendeltetése pedig az egyetem kapuinak megnyitása a nagyközönség részére, a tudósok hatásának kiterjesztése az egyetemi ifjak szűkebb körén túl a tudomány iránt érdeklődő felnőttek nagy csapataira.

Ezeket és a többi célokat a debreceni Népszerű főiskolai tanfolyam a legbiztosabb jelek közt kezdte szolgálni ez év tavaszán és a siker reményével fogja megvalósítani ez év őszén, mikor a tanfolyam intéző bizottsága a november—decemberi előadás-sorozatot rendezti.

A tavaszi előadás-sorozatot a legvilágosabb szavú magyar tudós, *Alexander Bernát* indította meg, az a tudós, aki a tudományok rengetegében nemcsak maga tud tájékozódni tévovázás nélkül, hanem elméje tiszta fényével a művelt közönséget is biztosan el képes vezetni. Akik febr. 23-án hallották az ő fejtegetését a filozófia mai feladatáról, azok sohasem fogják elfeledni nem annyira az előadás nyújtotta szellemi élvezetet, mint azt a csodás könnyedséget, amellyel a nagy tudós ezt a talán legbonyolultabb kérdést egyszerűsítette és minden figyelő hallgatójával megértette.

Az őszi előadás-sorozatban a legkésebb szavú magyar tudóshoz, *Beöthy Zsolthoz* lesz a debreceni közönségnek szerencséje. Beöthy elsősorban a szívhez szól és bizonyára nincs senki, aki a magyar lélek hurjain mesteribb kezekkel tudna játszani, mint ő. Előadásának már csak a tárgyával is megrezteti minden magyar érzésű hallgatójának a keblét, mert *A magyar lángelméről* fog beszélni.

Két előadásban fogja felvonultatni a legkiválóbb magyar tehetségek ragyogó menétét, a Széchenyiek és Petőfiek, a Munkácsiak és Fadruszok halhatatlan szellemeit. November 1-én és 2-án gyönyörködhetünk majd Beöthy varázsló ékesszólásában és mélyreható lélektani és esztetikai elemzésében.

A debreceni Szabad egyetem vezetői, dr. *Baltazár Dezső* püspök, mint elnök és kivált dr. *Darkó Jenő* akadémiai tanár, mint titkár, teljes buzgósággal készítik elő az új évfolyamot és abban a Beöthy Zsolt előadás-sorozatát.

Meg vagyunk győződve, hogy buzgólkodásukat fényes erkölcsi és anyagi siker fogja követni.

Kardos Albert.

„A mucsai kritikus.”

— No majd szép kritikát írok! —

Kedély — régi megállapítás — már csak a jó vidéken van. De csak kedély. Sok minden egyéb nincs a jó vidéken. Így például objektív kritika sincs. Huncutok a kritikus urak és a szerint bíráltnak, hogy a primadonna milyen kedves hozzájuk. Ezt bizonyítja legalább a „*Déva és Vidéke*” című lapban megjelent alábbi nyílttér:

A mucsai színházi kritikus.

A „Marosillye” című hetilap 40. számában „*Színészet Hunyaddobrán*” cím alatt B—r. jelzéssel a „*Nagymama*” címszerepét előadó Szabolcsi Józsikát oly méltánytalan, rosszindulatú és igazságtalan kritika érte, hogy Hunyaddobra község műpártoló közönsége mélyen megbotránkozott rajta.

Valamennyien, kik az előadásban jelen voltunk — a kritikustól (?) eltérőleg — gyönyörködünk abban, hogy mily vonzóan, mily életműveléssel és kedves közvetlenséggel játszotta meg a csupa jószágot visszatükröző, nemes előkelőségű Nagymamát. Minden pöz, minden ripacszkodó kihatáshajhász nélkül bájosak voltak énekszámai.

Ennek dacára azt kell olvasnunk egy csomó izléstelen és alaptalan megrovás közepette, hogy „az előadás, a *primadonna kinlódásaitól eltekintve*, sikerültnek volt mondható”.

Ezek előre bocsátása után bátor vagyok a n. é. olvasóközönségnek szíves tudomására hozni egy oly esetet, amelyből az első percre megállapíthatja a magát kritikussá feltoló B—r. elfogulatlan voltát! (?)

A „*Nagymama*” előadását megelőző délelőtt együtt söröztek többek között Szabolcsi urnó, meg a kritikus (?) — A puritán gondolkodású kritikus (?) valamennyiünk megbotránkozására lehetetlen, *modortalanul viselte magát*. — Egyik izléstelen és drasztikus megjegyzés után Szabolcsi kénytelen volt az alábbi, szörszerinti rendreutatisással magához té-

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehéreműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseinek mosásához csakis tiszta, jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia. — Mosson mindent SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézést kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemessen vagy szétessenek s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható.

riteni a magát nagyon szellemesnek tartó B—r.-t.

— Ugy látszik, fiatal ember, Ön még keveset volt uri hölgyek társaságában, hogy így viselkedik. Ajánlom Önnek, tanulja meg előbb, hogyan kell hölgyek társaságában viselkedni és csak akkor ülhet azok közzé.

A színész nő távozása után az önértében megsértett gentleman csak ennyit mondott:

— No, majd ezért szép kritikát írok Szabolcsiról.

Eddig volt. Azt hiszem, e történethez egy betűt sem kell hozzátennem, mert az intelligens olvasóközönség azonnal tudni fogja: mi vezethette B—r.-t undorítóan visszataszító, nemtelen bosszújához!

Csak egy szavam van még: ez is B—r. urnak szól. — Kérem, ne tételezzon fel a dobriai színpártoló közönségről annyi korlátoltságot, hogy az Ön gyerekes bosszújának felülve, tolát hálája jeléül babérkoszorúval fogja övezni. Többek felkérésére: Gábor Sándor.

Enyje, enyje, hát már a vidéken is? Hogy is mondja Saint Hypothese márki? „Milen idők, milén idők!”

Színház

HETI MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután *Buksi*, operett. (Mérsékelt helyárrakkal. — Este *Eszemadta*, operett. (Kisbérlet.)

Eszemadta

Operette 3 felvonásban. Irták, fordították, szerzették pont Debrecen számára, mert mást nem merik előadni.

Lisett varróleány egy előkelő divatüzletben. Jembach Ernő festő, akit Leoni báró vezet be a társaságba, szerelmes lesz a kis varróleányba és beáll az üzletbe rajzolóknak, csak hogy mellette lehessen. Lisett azonban egy impresszárió szerződött Fregolinak, átöltöző művésznőnek. Nizzába megy a szép Lisi, ahol találkozik Leonival. Szépségverseny van s a festő, aki a bírálóbizottság elnöke, Lisettel nyeret meg az első díjat. Leoni báró erre felháborodik s azal vádolja meg a festőt, hogy megvesztegették pénzzel. De a félreértések tisztáztatnak s a szerelmesek boldogok lesznek.

E körül forog, sétál a darabban egy csomó színész. Nizzában a jelenkorban, a primadonnák új selyemruhában, néhány pirosnadrágos ember borzasztón kopottan, gyűrötten. Rettenetes fölfogás a nizzai életéről. Mindehhez csak annyit még, hogy mindenki tekintet nélkül arra, hogy van-e hangja, tud-e énekelni, énekelt, a közönség és a karmester kevés öröme.

A publikum nem igen akart fölmelegedni, csak amikor régi kedvencét látta: Borbély Lilit, Kassayt, akkor hangzott föl taps, meg amikor a kis, bájos boy kacagtatta meg a ritkaszámu közönséget.

A darab, egyszerűen a szöveg, a muzsika, meg az előadás egymáshoz méltók.

Istenem honnan veszik ezeket a darabokat, meg ezeket az előadásokat, azelőtt kivégezték ilyenekért a szegény direktort.

(-)

* „Buksi” vasárnap délután, mérsékelt helyárrakkal. (A színháziroda jelentése.) Ma, vasárnap délután a „Buksi”; Jean Gilbert kitünő zenéjű és kacagtató szövegű pompás operettje kerül színre, mérsékelt helyárrakkal. A kiváló újdonságnak ez lesz a hetedik előadása a debreceni színpa-

don, s mint az eddigiekre, úgy erre az előadásra is rendkívül nagy a közönség érdeklődése. A pompásabbnál pompásabb slágerszámok, u. m. „Ejnye be széles kedvem van”, továbbá a „Buksi te drága életem”, a „Diabolo-tánc” stb., stb., most is meg fogják hozni a maguk sikerét, úgy mint az eddigi előadásokon. A főszerepeket most is az eddigi előadások szereplői: Borbély Lili, Nagy Aranka, V. Márkus Angela, Bányai Irén, H. Serfői Etel, Oláh, Kassai, Váradi, Rónai, Kormos, Egri, játsszák. A helyárrak mérsékelték. Jegyek a pénztárnál válthatók.

* A teljes siker jegyében játszik estéről-estére Psylander bájos partnerével Miss Ellennel a „Fenség” című 3 felvonásos drámában. Egyhangú elismeréssel adózik a nagy közönség a látottak felett. Érdekesítő az „Ültetvényes leánya” amerikai farmer-történet és a teljes félheti kísérő-műsor, melyet kiegészít a Concours Hyppique másodnapj felvétele. Telefon 7-62. Állandó nappali szolgálat. Buffet.

* Az „Eszemadta” másodsor. (A színháziroda jelentése.) Ma vasárnap este kisbérletben másodsor kerül színre az „Eszemadta” c. rendkívül bájos zenéjű operett-újdonság, mely a tegnapi bemutató, a közönség részéről kedvező fogadtatásban részesült. A darab ügyes meséje és kiválóan értékes énekszámjai, tarkítva a sikerültebbnél sikerültebb tánchetétekkel, egy kellemes estét szereznek a közönségnek. A darab főszerepeit, a premier szereplői: Borbély Lili, Nagy Aranka, Serfői Etel, Mucsi Anna, Oláh Gyula, Szalai és Bombai játsszák. Erre a kisbérletes előadásra, földszinti és első emeleti páholy-jegyek, azonkívül elsőrendű támlásszék jegyeke is kaphatók, már az első sortól kezdve.

* „Szívek harcza” játszik esténként az „Apolló”-ban. Babaarcu leányok, bájos hölgyek százai epekedve nézik a női-budoirok láthatatlan silhonetjét, Psylandert, a férfi-elegancia és szépség csimboraszóját. Néma csend honol a színházban, mialatt mind közelebb lopózik Psylander a szívek legelrejtettebb zugába. 3 felvonásban remekel és mégis általános a felhangzó kérdés „miért oly rövid, miért csak egy estét tölt be”. Valóban nem mindennapi az a művészet, amit produkál édes kis partnerével, a milliárdos Miss Ellennel, kinek kincseket érő toilettejei

— A szokás hatalma. Milyen sokan vannak, akik esőkönyös székszorulásuk megfékezésére porokat, cseppeket, pirulákat, tablettákat és egyéb más dolgokat használnak, mert a mende-monda szerint ezek a készítmények hatásos hashajtószerek. Am az illetők elfelejtik, még gyakrabban pedig egyszerűen nem tudják azt, hogy az ilyen keverékek nagyjában egész sor olyan alkatrészt is tartalmaznak, melyek nem hasznosak az általános egészségre, sőt hosszabb használat mellett ártalmasak! Az emésztési bajok megszüntetésére, az összes, a mai napig ismert eszközök közt, legalkalmasabb az évtizedek óta nagyszerűen bevált és immár az egész földkerekségen elismert magyar **Ferencz József-keserűvíz**. Dr. Boussakis, az athéni görög egyetem tudós orvostanára, írja: A természetes **Ferenc József-keserűvíz** valóban csodálatraméltó hashajtó: oly gyönyörűen biztos hatása mellett sohasem okoz kólikát! — Mivel csekélyebb értékű vizek is vannak forgalomban, a gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerkereskedésekben teljes néven „valódi **Ferenc József-keserűvíz**” kell kérni. Hirlapi közleményeinket pedig szíveskedjék figyelemmel kíséreni! A **Ferenc József-gyógyforrások** szétküldési-igazgatósága Budapesten.

feltűnést keltenek. Megkapó a kísérő-műsor, mely az Apollóban ma és holnap látható. Telefon 7-62. Nappal szolgálat. Rendes helyárrak. Trafik-jegyek érvényesek.

Napoleon kvártélyá.

— Uj intimitások. —

Egy lipcsében közismert bankárcsalád Henschler nevű alkalmazottjának rendkívül érdekes, Napoleonnól szóló egykori feljegyzései láttak napvilágot e héten, a népek csatájának százéves évfordulója alkalmából.

Henschler annak idején, 1813-ban, mikor a helyzet veszedelmessé kezdett válni, egyedül maradt bankárjainak nagy palotájában. Reudnitzben, amely kis város Lipcse határában fekszik. Főnökei bemenekültek Lipcsébe. Napoleon 1813. október 14-én nála szállt meg. Ily módon alkalma volt Napoleonnal több ízben és hosszabb ideig együtt lenni és rendkívül érdekes megfigyeléseket tenni a császárról. Többek közt ezeket írja:

— . . . Csak annyi időm volt éppen, hogy visszatérjek Reudnitzbe, mikor egy francia maréchal de logis (főszállásmester) keresett. Nem kis meglepetésemre arról tudósított, hogy a császár valószínűleg nálunk fog megszállni. Az a szerencse várt rám tehát, hogy egy fedél alatt alhatok Napoleonnal, sőt talán még esetleg az is, hogy beszélhetek vele. Pár órával később már francia vezérkari tisztek érkeztek és mind egyik szobákat foglalt le a maga számára.

— Nemsokára újra megjelent a maréchal de logis és a lehető legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgálta át a szobákat, az utolsó részletekig. Ekkor már megmáshatatlannul tudomra adta, hogy „Sa Majesté” itt fog megszállani. Krétát vett elő és megjelölte azokat a szobákat, melyeket Napoleon fog elfoglalni. És rögtön el is rendelte, hogy fűttessem be a császári lakosztályt, mert ő felsége szereti a meleget. Egyre élénkült a ház. Megérkezett a testőrség, egyre újabb vezérkari tisztek jöttek, kíséretükkel. Hat császári szakács érkezett, akik elfoglalták a konyhát és rögtön munkához is láttak.

— Dobok pergése hangzott messziről — melyek Napoleon közeledtét jelezték. Nemsokára feltűnt ő maga is. Szürke kabátjában, lovon ült. Vicenza herceg lovagolt mögötte.

— Pár perccel utóbb, hogy a császár a szobába visszavonult, sürgősen kerestek. Eltekintve attól, hogy nem számítottam erre és az ünnepi ruhám sem volt kéznél, bensőmben is reszkette vettem tudomásul ezt a parancsot, melynek értelmében pár pillanat múlva Napoleonnal fogok szemben állani. Adjuvánsok nyüzsgő tömegén vitt keresztül a vezetóm. Kinyitotta előttem az ajtót és én dobogó szívvel léptem be a császár szobájába. A császár épp akkor vetette le a felsőkabátját. Egészen egyedül volt a szobájában. Rustan, a testőrmameluk, mint később értesültem, a mellékszobában volt. Pár szót akartam szólani, a hihetetlen szerencséről, melyben részem van, hogy szemtől-szembe állhatok a leghíresebb, a legnagyobb uralkodójával a világnak, mikor Napoleon meglehetősen gyorsan, de azért értelmesen ejtve a szavakat, franciául megszólított.

— Ön e ház tulajdonosa?

— Nem, felség, csak az intendánsa, — feleltem.

— Mi az ön gazdája?

— Bankár, sire, váltóüzletekkel foglalkozik.

— Tehát milliomos, — nevetett Napoleon. — Nem? Ugy kétszeresen milliomos? Kölcsönöznek-e önök pénzt?

— Máskor szívesen. Mostanában magunk is pénzt keresünk.

— Egy néhány ezekhez hasonló kérdést intézett még hozzám a császár. Általában nagyon kedves volt az egész idő alatt. Többször nevetett és néhányszor szippantott a burnótos szelencéjéből. Az első emeleten lakott. A testőrmamelukja — egy különben rendkívül kedves ember — állandóan mellette volt. Megkértem egy ízben arra, hogy ne engedje rongálni a butorokat és ezen kérésemet egy üveg borral támogattam. Nem volt hálátlan, belémkarolt és a fülembe sugta: míg a császár itt van, ne féljen, semmitől, de

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ. Megérkeztek a legújabb :: kézimunkák a legolcsóbb árban. ::
Krausz Gyula DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM. TELEFON 288. SZÁM

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

mosó intézete Piacz-utca 63. Telefon szám: Főútlelet 11-57. sz. Flókuzelet 732. sz

ha eltávozik, és ez minden órában bekövetkezhetik, nem állhatok jól semmiért. Az egész palotáját ki fogják fosztani és ebben a munkában még a tisztek is részt fognak venni. Jó lesz előre gondoskodni védelemről.

— Másnap Napoleon eltávozott a szállásról és csak este tért vissza. Ekkor láttam, hogy a francia tisztek mennyire nincsenek tájékozódva a hadállásról. Mint beszélgetéseikből elilestem, már ekkor azt hitték, hogy az ellenség teljesen szét van verve. Mielőtt végleg odahagyták volna a palotát, a főszállásmester számlát kért azokról az élelmiszerekről, melyeket elfogyasztottak. Kétszer kellett betérjesztem a számlákat, mert először — állítólag — elkallódtak. Ekkor már mindenféle állt a harc.

Napoleon elfelejtette megköszönni a szállást, bucsuzás nélkül távozott.

Bünszövetkezet a Mávnál

Letartóztatott hivatalnokok

Nagyszabású család dolgában kezdett tegnap vizsgálatot a fővárosi rendőrség. Az államvasutak istvántelki főműhelyét egy ravasz szövetkezet vakmerően és példátlan ügyességgel lopta. A főműhely szertárának hivatalnokai összeajtszottak egy nagy budapesti szállítócéggel és rengeteg összeget leptak össze. Jellemző, hogy a kárt még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani, mert bár a rendőrség már az egész visszaélésnek minden apró részletét ismeri, a szertár és az anyagkezelésének ellenőrzése olyan halatlannal rendetlen, hogy ebben a rendetlenségben egyetlenegy pontos számot nem lehet megkeresni.

Pár nap előtt a rendőrségen feljelentést tett a Máv. istvántelki főműhelyének vezetője, hogy a telepen büns visszaélések történek.

A feljelentés elmondotta, hogy két Máv. tisztviselő, Simler Mátyás 52 éves szertárkezelő és Draskóczy Lajos 46 éves hivatalnok, akik az istvántelki főműhely raktárhelyiségében voltak szolgálati feladatukra beosztva, összeajtszottak Konrád és társa budapesti részkereskedő-céggel, illetve ennek képviselőjével, Bikfalvy Ernővel.

A cinkosok ötletes módon harácsolnak sápot az államvasuti szállításokból. Az államvasutak igazgatóság rendelt a Konrád és Társa cégnél hatvan darab rézcsövet, meghatározott jó minőségű fémből. A cég a rendelésből csak harminc rézcsövet szállított. A szállító fuvaros nem volt beavatva a manipulációba. Mivel tehát félni lehetett attól, hogy a szállító a szállítmány súlyát észreveszi, a leszállított anyag jóval kisebb mennyiségűt, a Konrád-cég ahhoz az ötletes ravaszszághoz folyamodott, hogy a fuvarosnak két szállítólevelet adott a kezébe horitékban. Az egyik szállítólevél harminc rézcső szállításáról szólt, a másik blankettát a cég kitöltetlenül hagyta. A fuvaros, anélkül, hogy tudta volna milyen manipulációnak szolgál eszközüül, gyanútlanul átszolgáltatta a főműhely szertárának mind a két szállítólevelet, ahol soha senki nem ellenőrizte, vajjon a szállított anyag mennyisége megfelel-e annak a számnak, amely a hivatalos szállítókönyvben föl van tüntetve.

Mindenféle ellenőrző tisztviselő nyugodtan és gondokodás nélkül nyugtázta neve aláírásával a szállító okmányokon föl tüntetett árukészlet átvételét. Draskóczyék tehát pánamájuk utolsó nyomát is eltüntették, mert bármikor nyugodtan hivatkozhattak a hivatalos szállítási elismervényekre.

Ilyen körülmények között a rendőrség nyomozása igen súlyos akadályokba ütközött. Egy ponton azonban megfogták a dolgot. Kiszült, hogy a Konrád-cég az elismer-

vények szerint akkor is nagymennyiségű rézcsövet szállított az államvasutaknak, mikor rézcsöve egyáltalában nem volt, sőt nem is lehetett, mert Budapesten raktára nincsen, az üzleti könyvek tanúsága szerint Bécsből ebben az időben nem rendelt rézcsöveket.

Ezen a ponton indult meg a leleplezés. A rendőrség átvizsgálta Konrádék könyveit és felelősségre vonta a céget, hogyan szállított rézcsövet az államvasutaknak, mikor nem volt rézcsöve. Konrád Ernő végre is kénytelen volt megvallani, hogy a szállítást nem teljesítette és a szállítás megtörténtéről szóló átvételi elismervények hamisak. Konrád beismerő vallomását most már a szertár hivatalnokai elé tartotta a rendőrség. A bizonyítékok sulya alatt ők is megtörték és mindent bevallottak.

Három embert, akiknek családja révén sok ezer korona erejéig károsodott a Máv, már le is tartóztatott az agyafurt társaságból a rendőrség: Draskóczy Lajos, Bikfalvy Ernő és Simler Mátyás már a rendőrség foglyai. Konrád Ernő fogvatartása dolgában még nem döntött a rendőrség.

A szezonból.

— Elavult kérdések, új feleletek. —

Mi emelkedik már a hegyek fölé? — Emelkedik a tej, a hus, a kenyér, a fa és főleg a pénz ára.

Ki kel föl párnáiról? — Senki, mert már mindenki alól elvitték a párnát.

Miért nem aludtam az éjszaka egy órát? — Mert ma délelőtt négy váltóm járt le.

Miben fürdik az én rózsám, ha felkel? — Adósságban.

Miben fürdik a holdvilág? — Sajnos, már az is.

Harminc nemes hova tart? — Harminc nemes Amerikába tart, hogy onnan milliomos leányt hozzon magának feleségül.

Hol fészkel a fecske? — Sehhol, mert már a legutolsó eres az alól is kistájgerolják.

Minek a szöke énnékem? — Hogy még több adósságba verjem magamat.

Mi piroslik ott a sikon távolban? — A hordár, akit a zálogházba küldtem.

Kit ver már oly régóta a teremő? — Minden magamfajta szegényembert.

És mit nem ver a teremő? — Pénzt nem ver... kár!!

Mi lesz még egyszer a világon? — Talán valamivel kisebb drágaság.

De már akkor, mi lesz? — De már akkor késő lesz. Ipi

A kiewi vérvád

Ujabb gyanúsító röpirat

Malitzki tisztviselő és felesége, kiknek lakása egy emelettel a Cseberjáké alatt volt, azt vallják, hogy az 1911. év márciusának első napjaiban egy izben Cseberják lakásából lépések zaját, majd egy fiu sikoltását hallották. Malitzki azt vallja, hogy az előzetes vizsgálat alkalmával nem mert a valóságnak megfelelő vallomást tenni.

Az ügyész kérdésére, hogyan követhettek el Cseberják lakásán büncselekményt, holott tudták, hogy lent mindent hallani, tanu azt válaszolja, hogy Cseberják ezt nem tudta.

Kirisenko rendőraltiszti azt vallja, hogy jelen volt a Cseberják lakásán történt házkutatásnál. Cseberják Jenő jelen volt. Tanu megkérdte őt Juscinszki megöletése felől, mire Cseberják Jenő meglehetősen kínosan érezte magát és valamit közölni akart vele, de anyja fenyegető mozdulatára hall-

gatott. Tanu ezt a megfigyelését közölte fölöttesével és kifejezést adott ama gyanúnak is, hogy Cseberják Vera részes a gyilkosságban.

Berlinből táviratozzák: A „Lokalanzeiger“ jelenti Pétervárról: Pétervárott ma a „Novoje Vremja“ nyomdájában broszura jelent meg, amelynek szerzője Szaturn álnevet használ. A szerző a füzetben azt bizonyítja, hogy a Juscinszki jobb arcán lévő szurt seb kabalisztikus jel és ez rituális gyilkosságra mutat. Pétervárott a füzet nagy szenzációt keltett, de úgy látszik, hogy az orosz szövetség megrendelésére készült.

A hűtlen cseléd

Gyujtogatott, hogy lophasson

Lovass Imre pusztangyalházi gazdálkodó följelentése alapján a hortobágyi csendőrség egyik őrszeme letartóztatta Lovass egyik fiatal szolgaleányát, Szilasi Imrét. A letartóztatás ama vád alapján történt, hogy Szilasi előbb fölgyujtotta a gazdája egyik portáját s az oltási munkálatok alatt Lovass egyik szekrényét fölörve, onnan 324 koronát ellopott.

E hó 20-án Lovass bement Kabára, ahol a heti vásáron gabonát adott el. A vásáron Szilasi volt vele, akinek úgy látszik nagyon a fejébe szállhatott az a néhány pohár itóka, amit áldomásképpen vettek be. A késő alkonyattal kertiltek haza, ahol Lovass legelsőbben is a pénztét számolta össze, amelyet a szobája egyik szekrényébe zárt el. A tanyai népség korán nyugvóra tért, de alig csöndesedett el a ház, amikor hirtelen vörös lángnyelvek csaptak ki az egyik pajtából. Zaj támadt, mire Lovassék rémülten rohantak ki az udvarra s a cselédséggel együtt csakhamar elfojtották a tüzet.

Másnap reggel Lovass nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy az előző este szekrényébe zárt pénze valami módon eltűnt. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely nyomozni kezdett az ügyben s megállapította, hogy a pajta-tüzet elsőbben is gyujtogatás idézte elő. Szilasi ugyanis megkérte egyik társát, hogy a pajtában levő szénát gyujtsa föl. Valószínű, hogy erre azért volt szüksége, hogy míg a gazdája és a cselédség az oltással van elfoglalva, ő szabadon lopózhasson a házba s a hetivásáron bevett pénzt ellophassa.

Szilasi tagad ugyan, de az eltűnt pénzt hajlandó gazdájának megtéríteni.

Vásár előtt

*

A mozgalmas, híres debreceni vásárok — amelyekben valmikor találkozót adott magának Tiszán innen, Tiszán túl — ma már csak az öregek emlékezésében élnek. Eltűntek, leestek az átlag-vásárok szintjére, mint eltűnik lassanként minden ősi magyar vonás, virtus és tradíció, mert megöli a mindennap nyomorúságát megharcoló — fejlődés, amit jótékony hazugsággal kulturának nevezünk el. A debreceni nagy szabadságoknak különös, nomád jellegéből alig maradt meg más, mint lent, a vásártéren a hosszú fonatos sor, ahol még elenyekereg egy-egy vidéki malachanda... Nincs vásár és nincs pénz... És megmaradt még valami. A jellegzetesen megszokott rendőri munka, a razzia, amely rajokban hajtja föl még mindig a vásárok duvadait, a törvények korlátain kívüli ólalkodókat, akikre különösen ujabban statáriális könyörtelenséggel csap le az új törvény, a közveszélyes munkakerülőkéről szóló.

Figyelem

A n. é. közönségnek, úgy helybeli, mint vidékieknek b. tudomására hozom, hogy legolcsóbb, legjobb, legmodernebb fényképek készülnek Gábor műtermében Csapó-utca 10. szám.

Figyelem

Férfi-, fiuruhák és angol átmeneti

kabátujdonságok

Balázs Jenő áruházában

készen és méret szerint a legolcsóbb szabott árakon :::

Debreczen, Piacz-u. 61. Szentanna-utcával szemben. Telefon 6-28

A holnap kezdődő Dienes-napi vásárt megelőzőleg, tegnap éjjel végighajszolta a várost a rendőrség. Hosszu sorokban állították elő a jól és kevésbé jól öltözött „gyanusakat” a központon. Jóformán valamennyi tisztviselő munkában volt. Folyt a kihallgatás, a vallatás, az igazolás, amelyen egymást taposta a hazugságok özöne, az emberi nyomorúság sokféle vergődése, köny és szitok, amely bár tisztességtelen uton, de kenyeret akart szerezni, mindennapra valót a lezüllött debreceni nagy szabadságon.

Egy adat: 23 egyént állítottak elő a razia alkalmából.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** E hó 26-án prédikálni fognak a református templomban a következők: a Nagytemplomban Uray Sándor lelkész, ágendázik Kecskeméthy Lajos főiskolai vallásánár, a Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, ágendázik Bodnár Gábor s.-lelkész, az ispotályi-templomban K. Tóth Klámán lelkész, ágendázik Nagy Lajos s.-lelkész, a városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapokerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Vallásos estély.** Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— **Hajdúvármegye új tanfelügyelője.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kultuszminiszter Hajdu Ferenc drt Székelyudvarhely vármegye királyi tanfelügyelőjét, hasonló minőségben Hajdu vármegye és Debrecen város tanfelügyelői állásába helyezte át. Így most ez áthelyezéssel Csánky Viktor öröke be lesz töltve. Az új tanfelügyelőt mai állomáshelyen igen szeretik s értékes, ambiciózus munkájáért nagyrabecsülik.

— **Az októberi közgyűlés.** Domahidy Elemér főispán a város közgyűlését e hó 29-ére, szerda délután 3 órára hívta egybe. A közgyűlés, amelyen a költségvetést és sok más fontos ügyet fognak tárgyalni, előreláthatóan több napig fog tartani. A tárgysorozatot teljes tanácsüléssel ma állapították meg. Hétfőn délután még a jog- és pénzügyi bizottság tart ülést, hogy több közgyűlési ügyet előkészítsen ezek közt a költségvetést is. Tárgysorozaton szerepel a háztulajdonosok kérése is, hogy a vízvezeték bekapcsolására halasztást nyerjenek, valamint több nyugdíjazási és kegydíjas ügy.

— **A Dmke átvétele.** A város támogatásával megépített internátust ma adták át hivatalosan a város és az intézőség jelenlétében hivatalának. Ez volt a tulajdonképpeni megnyitó, amikor a hivatalos körök megejtették az ilyenkor szokásos ünnepies vizsgálatot. Az intézmény, mely városunkban igazán fontos missziót van hivatva teljesíteni, Ma d a y Pál dr. vezetése alatt áll s jelenleg is már mintegy 35 növendék mindennapi otthonul szolgál.

— **A Debreceni Patronázs-Egyesület** intéző-bizottsága e hó 27-én, hétfőn délután 6 órakor a városháza könyvtár-szobájában gyűlést tart, amelyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghívom. Csiky Lajos egyesületi titkár.

— **A vállalati-ház.** Megemlékeztünk arról, hogy a város üzemeinek elhelyezésére legjobb alkalom kínálkozik most a vállalati-ház fölépítésének lehetőségével. Ennek azonban állítólag az lett volna a legnagyobb nehézsége, hogy az épület megépítéséhez okvetlenül szükséges Sámy-féle telek megszerzésére nem lett volna elég pénz. Azonban most ez a kifogás is elesik. A telek tulajdonosai ugyanis beadványt intéztek ma Debrecen város tanácsához, amelyben bejelentik, hogy a telket hajlandók átengedni úgyis, hogy a város csak 20,000 koronát fizessen most meg, a többi vételárat pedig akkor, amikor lesz pénze a városnak jobb gazdasági viszonyok között s addig pedig 6 százalékos fizessenek nekik. A rendkívül előnyös ajánlat most lehetővé teszi a városnak, hogy az igen értékes telket nagyobb áldozatok nélkül is megszerezhesse.

— **A Csokonai-kör Arad ünnepén.** Arad városa nagy ünnepet ül ma és holnap; közművelődési palotáját avatja föl országos ünnep fényével. A közművelődési-palota magában foglalja a híres Szabadságharci emlékműzeumot és hajlékot ad Arad irodalmi társaságának, a Kölcsey-egyesületnek, de azonkívül a nagyszabású épület hangversenyre és képzőművészeti előadásra is használható. A Csokonai-kör erre az országos ünnepre, amelyen Rákosi Jenő fogja az avató-beszédet mondani és Jászai Mari az alkalmi-költeményt szavalni, elküldte a maga képviselőiben G é r e s i Kálmán elnököt és Sz á v a y Gyula főtábornokot, akik nemcsak az ünnepben fognak gyönyörködni, hanem hasznos tanulságokat óhajtanak szerezni a debreceni közművelődési-házra nézve. Hogy a szerzendő tanulságokat mikor értékesíthetik és általában értékesíthetik-e valaha, azt csak a jövő mélyébe látó mondhatja meg.

— **Ügyvédi vizsga.** Hegedüs Loránt dr. lapunk felelős szerkesztője, ma délelőtt tette le Budapestben az ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát.

— **Ma utoljára látható Az Uránuszínház műsora.** 1. Utazás Annamban (Hátsó-India), gyönyörködtető utirajz. 2. A makacs Tom, rendkívül nevetető. 3. Az elhagyott indiánusnő, megható dráma. 4. Titi a kis detektív, kacagtató bohózat. 5. Mozgalmas utazás, pompásan mulattató. 6-9. Az aranyásók, nagy cowboy-történet 4 részben, a Cines-gyár mesterműve. Előadás kezdete délután 3-tól 7-ig félhétórakkal, 7 órától rendes helyárak, folytonos bemenettel, utolsó bemenet fél 10 órakor. Holnap remek új műsor! Világ-sláger!

— **Ipartestületi ülések.** E hó 27-én, hétfőn délután 3 órakor a cipész szakosztály, 4 órakor az asztalos szakosztály tartja meg választmányi üléseit az ipartestület dísztermében. 28-án, kedden délután 3 órakor a szűtő szakosztály egy átirat kapcsán a munkaszünet tárgyában tart ülést. E hó 30-án délután 5 órakor pedig az ipartestület előjárósága fogja megtartani rendes havi ülését.

— **Karambol a villamossal.** Fülöp Gusztáv debreceni hentesmester kocsiját hajtotta tegnap a Csapó-utcán Vágó Elek tanuló. A szekéren a gazdája felesége ült rajta kívül. A Csapó-utca 64. számú ház előtt a lovak valamitől megijedtek s az éppen velük szembe jövő 6. számú villamos-kocsinak rohantak. A villamos kocsivezető észrevette a veszedelmet, fékezni kezdett, a lovakat azonban nem lehetett megállítani. A szekér rudja nekiütdött a villamosnak s az ezáltal támadt zökkenés következtében a tanuló is, meg a gazdája felesége is az utca közepére estek. Kisebb sérüléseken kívül nagyobb veszedelem nem történt.

— **A kolera.** A belügyminisztérium közlése szerint a bácsbodrogmegyei Moholon 1, a zemplénmegyei Tokajon 1, az ungmegyei Harapáson 1, a beregmegyei Cseppfalun 1 és Budapesten a Dunagőzhajós társaság Vesta hajóján 1 koleramegbetegedés fordult elő.

— **Nyugdíjazások.** Hétfőn reggel nyolc órakor tartja meg ülését a városi nyugdíjbizottság, amely több nyugdíj és kegydíj kérvényt fog tárgyalni.

— **A nagyvásárra való tekintettel az Uránuszínház** ma, vasárnap délelőtt 10 órától egész nap, megszakítás nélkül, kitűnő mozgókép-műsorral előadást tart. Egyben ezen előadások a szezonban az utolsó is. Mélyen leszállított helyárak, minden belépő nyereségmentes tárgyat kap. Utolsó előadás pontosan 9 órától. Minden kép után van bemenet! Mindvégig olcsó leszállított helyárak!

— **Őszi idényre valódi Pichler és Borsalinó kalap-újdonságok** Frank Imre uri-dívat üzletében.

— **Újabb bányakatasztrófiák.** L o n d o n, október 25. Menthetetlenül odaveszték a dawsoni Stag Carl-bánya bennrekedt munkásai. Eddig 38 holttestet sikerült felhozni, 23 bányász élve menekült meg és még háromszáz-huszonötven vannak az égő tárnában. Szinte csodával határos, hogy megmenekült mr. Machane newyorki milliommósok 19 éves fia. Machane főrésztvényese ennek a bányának és fiát szemelte ki majdan igazgatóul, az volt tehát a terve, hogy a fiatalember gyakorlati módon ismerkedjék meg a bányász-mesterséggel. Egyszerű szemféjtvő volt és kedden reggel a nappali csoportban szállott le a tárnába, amely közvetlenül azután felrobbant.

L o n d o n, október 25. Trinidadból (Colorado) jelenti egy távirat, hogy egy ottani szénbányában robbanás történt és 325 bányamunkás el van zárva a külvilágtól. Mentő-expedíció indult.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a következő házasságkötések történtek az állami anyakönyvi hivatalban: Steier Adolf—Veisz Janka, Majkrát Gyula—Kemény Ilona, Szalcski Géza—Bohrácska Mária, Dári István—Tóth Mária, Varga Imre—Bujdosó Róza, Tóth István—Vas Margit, Kiss József—Vezendi Eszter, Czebe József—Nyitrai Karolina, Nagy István—Tóth (Línesz) Erzsébet, Nagy Sándor—Tokai Róza, Pávay Vajna Gábor—Neubauer Emma, Bodnár András—Csuka Juliánna, Bartha Ferenc—Hegedüs Irén.

— **Hölgyeim,** a legolcsóbban szerehetik be costümre való angol-kelméket a Domán és Kurz cégnél. Piac-u. 49. sz. alatt, a főpostával szemben.

— **Az autómobilok javítása.** Az autómobil évad közeledő befejezésével, amikor az autómobilisták nagyobb turáikról visszatérnek, mindinkább aktuálisabbá válik a kocsi szakszerű átvizsgálásának és gondos javításának kérdése. A statisztika szerint ugyanis a legtöbb autómobil-baleset abból származik, hogy apró, jelentéktelennek látszó hibákat nem javítottak meg idejében: azok elhanyagolása pedig idővel oly lényeges szervek megromlását okozta, amelyek hibás működése esetleg végzetes hatáshoz vezet. A vidéki autómobilistáknak eddig ugyiszólván egyáltalában nem állott oly javítóműhely rendelkezésükre, amelyre autómobiljukat nyugodtan rábízhatták volna: éppen ezért örömmel kell üdvözlőnk a Marta Magyar Autómobil R. T. azon elhatározását, hogy előnyösen ismert aradi gyártelepen új, a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelő javítóműhelyt létesített. A gyár elsőrendű szakemberei az autómobilokat gondosan megvizsgálják és a gyárban magában kiképzett szakmunkások az ő felügyeletük alatt végzik el a javításokat: a műhely a legmodernebb gépekkel van felszerelve, amelyek speciálisan az autómobilpar céljaira szolgálnak és ennek folytán bármely rendszerű autómobil javítására ez a vállalat a legelső sorban alkalmas. Gondos munkát végző fényezőműhely, valamint dusan felszerelt raktár áll az autómobilozó közönség rendelkezésére: ez utóbbi mindenemmi autómobil-kelléket, gummit, üzemanyagot és alkatrészt tartalmaz és így minden igény kielégítésére alkalmas.

— **Leány-kabátok és leány-ruhák** óriási választékban Halmágyinál.

KONCZ ruhafestő mélyen leszállított árak mellett tisztít és fest!
Debrecen, Arany János-u. 10. Vászon alj, síma 1-20 K Eponste alj, síma 1-40 K Telefon 701.
Mosó grenadin blúz, síma 1-20 K Mosó vászonblúz, síma 1- K

Hideg van! Gyermekkabátok 5 koronától, Reichmannál, Piac-u. 85.
Gyermekruhák 2 koronától,
Bluzok, pongyolák minden árban Szörme-garnitúrák partiban. ::
Royallal szemben.

Olcsó és kényelmes
a használatban a

MAGGI-féle ízesítő,
a keresztcsillaggal.

Néhány csepp gyenge leve-
seknek, mártásoknak, főzelé-
keknek stb. rögtön pihalla-
nul finom, erőteljes ízeit ad.

Eredeti üvegekben 30 fillértől
feljebb; utánöltve olcsóbb.

Mintatüvegecske 12 f.

Utánzatoktól óvakodjunk!

— **Gyujtogatás boszúból.** Hajduböszörményből jelentik: Karap Kálmánnak fürdő-
kerti fürdőjénél a hó közepe táján a reggeli
órákban a rendőrszem s a szolgálk arra let-
tek figyelmesek, hogy az épület tetőzetén sü-
rü fült gomolyog. Felszaladtak a padlásra, a
hol már ekkor hatalmas lánggal égtek a ge-
rendák. Eloltották a tüzet, amelynek okára
nem jöttek reá. Másnap délen a gépház tető-
zete gyuladt ki. Ezt is lokalizálták. Két nap
mulva újra tüz támadt a gépháznál. Délután
pedig egy kamara kezdett égni. Minden al-
kalommal sikerült elejét venni a nagyobb
pusztulásnak. Néhány nappal ezelőtt pedig a
fürdőépület tetején sürü füst tört a szabadba.
Egy rendőr felszaladt a padlásra s ott a ge-
rendák mellett kanócot vett észre, amelynek
egyik elégett részétől tüzet fogott a gerenda.
A házbeli pár vödör vízzel eloltották a tü-
zet. A titokzatos gyujtogatási ügyben megin-
dult a nyomozás, de mindezekig nem sike-
rült a tettesek nyomára jönni. Annyit megá-
llapítottak, hogy Karapné valamelyik harago-
sa boszúból gyujtotta ki a fürdőt. Az esetet
bejelentették a debreceni kir. ügyészségnek.

— **„A kísértetek“** a címe annak a 6 fel-
vonásos fantasztikus társadalmi-drámának,
melyben a főszerepet Marió Bonnardo, a
„Sátán“ volt főszereplője játssza és a világ-
hírű „Glória“ olasz film-gyár mesterműve.
E hatalmas koncepciójú film-specialitás az
Uránusban kitűnő műsorban, rendes helyárak
mellett hétfőn kerül bemutatásra.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyag-
ban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat el-
záróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik**
ujdonosságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **Munkában a betörők.** Az elmúlt este
betörők jártak Polónyi Andor Rakovszky-u.
49. szám alatti lakásán. Az éjszakai látoga-
tók a ház utcai ablakát törték be előbb s
azon át jutottak a lakásba, ahol akkor senki
sem volt otthon. A szobákban össze-vissza
hánytak mindent, a szekrényeket feltörték
s az egyik asztal fiókjából egy aranygyűrűt
és több más értéktárgyat, mintegy hetven
korona értékben elemeltek. Az ismeretlen
tettesek ellen a rendőrség megindította a
nyomozást.

— **Baleset a vásárban.** Szilágyi Zsig-
mond berettyószentmártoni gazdálkodó, aki
szénát hozott a vásárra eladni, a vásár-tér
közeliében leesett a szekérről s lábát törte.
A mentők beszállították a kórházba.

— **Urak** a legolcsóbban szerezhetik be
öltönyre, átmeneti és télikabáttra való szö-
veteket a Domán és Kurz cégnél. Piac-u. 49.
sz. a. főpostával szemben.

— **Csak Török-pezsőt igyunk,** minden
jobb ízletben kaphatja.

— **Pofon a templomban.** Szabadkáról je-
lentik: A hívőkkel megtelt kelebiai róm. kat-
holikus templomban péntek reggel megjelent
Gregus József hetven éves kelebiai lakos és
részezen dülöngve helyet foglalt az oltár
közvetlen közelében. Ekkor érkezett a tem-
plomba Böde József káplán, aki felháborod-
va lökte félre az utjában tántorgó ittas em-
bert, aki erre arculütötte a káplánt. Hosszas
dulakodás után lehetett csak kituszkolni a
garázda öreget. Az inzultált káplán templo-
mi botrány okozásáért feljelentette Gregust.

— **Legfinomabb gyapjuszövetek** mesés
olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-
utca 1/b.

— **Tüzevés.** Szamosujvárról táviratoz-
zák: Tegnapelőtt nagy tüz volt Ördöngös-
füzesen, amelynek 27 lakóháza s ugyan-
annyi melléképülete elpusztult. A tüz délelőtt
ütött ki, amikor csak az aggok és a gyerme-
kek voltak otthon s emiatt az oltási munka
késést szenvedett. Érdekes, hogy Majos Sán-
dor segédjegyző egy kisleányt szalasztott
Szamosujvárra a tüzoltókért. Később maga
is kocsira ült, mert nem bízott a kislány
gyorsaságában, de már utközben találkozott
a tüzoltókkal: a gyermek a gondolat sebes-
ségével elvégezte e küldetését. A tüz követ-
keztében a károsultak minden vagyona el-
pusztult s most a legnagyobb nyomor vár
reájuk.

— **Őszi kalap-ujdonosságok** Frank Testvé-
reknél, a megyeház mellett.

— **A halálra ítélt spanyol kapitány.** Mad-
ridból táviratozzák: A katonai főtörvényszék
megerősítette a hadbíróóság ítéletét és San-
chez, a véreskezű kapitányt a jövő héten ki-
fojgák végezni. Az ítéletet a főtörvényszék
azzal súlyosbította, hogy a rablógyilkos ka-
pitányt a kivégzés előtt megfosztják rang-
jától, tehát nem jár neki agyonlövés, ha-
nem mint közönséges gonosztevőt meg foj-
gák fojtani, hurokkal. Leányát már átszállítot-
ták a női fegyházba s élete fogytáig rabos-
kodni fog.

— **Bicskázó legények.** Ma este a Szé-
chenyi-utcán néhány jókedvű legény balla-
gott a fonatos sorból. Kicsit beszélgettek, ki-
csit veszekedtek s egy kicsit verekedtek. —
Előkerült a bicska is s az egyik legény, Gás-
pár Mihály nevű pajtástá oldalba szúrta. —
Beszállították a kórházba, ahol bekötötték
a sebtét és — hazaengedték. Természetesen
ital volt a dologban.

— **Halálozások.** Az utóbbi két napban a
következő haláleseteket jelentették be az ál-
lami anyakönyvi hivatalban: Maróthi Rozá-
lia róm. kath. 14 hónapos, Cservenka Ilona
róm. kath. 3 hónapos, Kozma Péter ref. 61
éves, Vogel Pepi izr. 40 éves, Brand Klára
izr. 8 hónapos, Nagy Sándor ref. 9 éves, Ka-
szab Sándor róm. kath. 52 éves, Mohácsi Ist-
ván ref. 4 hónapos, Tóth Boriska ref. 3 hó-
napos, özv. Tóth Andrásné Takács Zsuzsán-
na ref. 76 éves, Rostás Eszter róm. kath. 7
napos. A halálozások nagy számban szerepet
a csecsemők között.

— **Női felöltők angol-kelméből** minden
divatszínben 14 korona Halmágyinál.

Vesse emlékezetébe, hogy:

1. A **Scott-féle emulsió** az egyetlen Scott eljárása
szerint előállított majdnem 40 éves hírnévnek
örvendő csukamájolaj-emulsió.
2. A **Scott-féle csukamájolaj-emulsió** kizárólag a
legfinomabb Lofoten gőzhalolajból és más ha-
sonlóképen csak elsőosztályú anyagokból lesz
előállítva. Innen van maradandó jósága és ható-
ereje.
3. A **Scott-féle csukamájolaj jóízű,** könnyen
emészthető, étvágyjavító, erősítő szer, épügy fel-
nöttek, mint gyermekek számára.
4. A **Scott-féle emulsió** hála a bevált Scott-féle
eljárásnak a megromlás veszélye nélkül
tartható és úgy télen, mint nyáron egy-
forma hatóerővel bír.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más!
Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden
gyógytárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva
50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE
Ges. m. b. H. címére, Wien, VII, egy gyógytár
utján próbaadagot küldünk.

Az igazi Páris.

**Idegenek nélkül. — Valami a divatról. —
Válogatás a színázak közül.**

Páris, okt. 20.

Akarja-e ön Párist megismerni, az igazi, pom-
pájában ragyogó szép Párist? Akkor jöjjön most,
most, mikor idegenektől mentesen éli igazi életét Páris.
A legérdekesebb ilyenkor ideutazni. Igaz, hogy szítal
egy kissé az eső, de az utóvégre nem baj. Az első-
rangú szállodákban, mint a Hotel Majesticben kocsif-
feljárás a bemenet (épgy, mint a pesti Operánál. Az
egyszer utánoztak bennünket) S egy szemrándításra
az ajtóban leskelődő groom kis sipjával egy könnyű,
elegáns taxi-autót varázsol ön elé, úgy hogy ruháza-
tának nem eshetik baja s antilop betétű, lakk cipőjét
nem fecskendezheti be a sár, nem érintvény az át-
zott földet s így nyugodtan foglalhat helyet a ké-
nyelmes autóban, kiadván parancsot, hogy Allez au
Longchamps!

S a versenytéren a mázsálónál leszáll s pompás
látvány tárul szeméi elé; Páris az igazi párisi valódi
mivoltában. A szürke férfinép nem kelti fel az ön ér-
deklődését. A bozontos szakállu Henry R. Rothschild
előtt közömbösen elhalad, a kövérkés Sem villámgyors
rajzolja sem bir varázssal, hanem a sujt, a tárgy,
mit ez a boszorkányos gyorsaságu ügyes rajzoló-
mester az Illustration részére papírra vetit, ezt bá-
mulja meg ön is. A párisi nőket, kik teljesen átfor-
málódtak, új toillettekben mutogatják magukat, mert
hiszen az öreg párisi, a megvénült boulevardier is
csodálkozva felkiált: ah c'est nouveaux, c'est l'hiver.
Bizony a tél előtt állunk, a téli szezon elején, s a divat
ő felsége új meglepetést hozott, a kecses testhez álló
ruha tűnőfényben van, hamarosan a múlté lesz ez a
divat, mely ugyan kényelmetlen volt, de annál szebb.

A szemet gyönyörködtető szabályos, gömbölyded
vonalak, melyek ritmikusan, pajzánul száz és száz
változatban varázsolnak szobrászvésszére méltó harmo-
nikus vonalakat egy-egy párisi nőnek, menés közben
eltűnnek. És a kecses párisi nő új ruházatában
sétálgat ön előtt. C'est la femme d'abat jour.
Ah, ez a lámpaernyő-asszony sóhajtozzák a szellemes
párisiak. A hölgyek ruhája száz és száz ráncba van
szedve. A blous épp olyan, mint a szoknya s találó
a megjegyzés: a párisi nő valóban olyan, mint egy
lámpaernyő. Ismét a két évtized előtti divat kezd hó-
ditani; megint uralkodó a selyem, különösen a fekete
selyem. S kell ebből a drága portékából egy-egy új-
divatu ráncos ruhára! A bársony is ismét divatos. A
kalapok, legalább a sapkák — melyek szintén közked-
veltek — készülnek belőle. A sapka, vagyis toc, szép kis

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott áruk mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Rössuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

viseletskellően érvényre juttatja a bájos női arcokat és az az előnye is megvan, hogy egy pompás aigrette, nagyszerűen érvényesülhet rajta. Az előkelő és tehető hölgyek modern Zápolya Jánosként azután egy ilyen tiz frank értékű toc-e-ra ráraakatnak egy kétezerfrankos gyémánttal ékesített aigrette, épp úgy, mint ahogy a szoknya aljába varrják a derékövet. A selemnek és a bársonynak divatja a hét sovány esztendő után hét kövéret hoz a lyoni és st-etienni selemészövé iparnak.

Hát még a prémekek. A kékróka-prémből készült kabátka, melyet az egyik szépség visel magán, csekély negyvenezer frankba került és megvan az a tulajdonsága is, hogy nem szabad sokat hordani, mert egy szezonot nem tart ki.

Vagy egy fehér hermelin-kabát, mely a derék magyar Jánosik mester Avenue Wagrambéli műterméből került ki, csekély tizenötezer frankba került és még nem is drága. A hét-nyolcszázfrankos műfok: azok igen közönségesek, azt már, kérem mindenkin láthat, ugyanis akik ott sűrögnek a mázsálónál.

A cipődivat mutat még valamelyes újítást. Szép lakkcipők fantasztikus betétekkel, gyöngyházgombokkal kerültek a kirakatokba és kedvvel akad négyvenfrankos árúért vevőjük, kik kitapasztalhatták az újdivatu lakkcipőnek azt az előnyét, hogy három hét alatt elszakad.

Ez még talán megbocsátható volna, de egy nagy párisi cipőgyár e cipőket utánozta 12 frank 50 centimes árban, persze silányabb minőségben és most minden párisi apas ifju lábán egy formátlan valami díszel. Ezt nem tudja megbocsátani a párisi aranyijúság és a betétes cipők repülnek vissza a lomtárba s újra előkerül az egyszerű fekete cipő, meg a guette (a gamasi), ez legalább drága és majdnem naponta változtatni kell, tehát nem utánozható: hát kérem, ez a férfidivat! És ha az utolsó lefutották, akkorra már megszűnt az eső, ön újra az autóra ül, de, kérem, ne menjen a Café de la Paix-ba, erre az agyonékelte banális helyre, hol mindig van egy pár idegen spányol hidalgó, ittmaradt német és no egy pár lipótvárosi magyar.

Estére a színházba menjen. Mindenütt játszanak már. Mindegyik színház direktor újdonsággal jött a publikum elé. Persze a Comédie Française vezet és tudja miért? Mert Claretiet mindenáron meneszteti akarják. Erről irt az egész világsajtó és még a lemondásának a dátumát október 5-ikére is kitűzték.

S a lemondásából nem lett semmi sem, nem azért, mintha az öreg administrateur nem menne szívesen, hanem mert Carré, a konkurrens, nem akar évente harmincezer frankot kidobni az ablakon, emyivel többet hoz az Opera Comique igazgatása és ami fő, nincs annyi baj a színészekkel.

Igy tehát a Comédie Française-ben épp úgy, mint a „Temps“ hasábjain még az öreg Claretie remekel. S ha jobb dolgot akar látni, akkor menjen a Folies Dramatiquesba, nézze meg a Vices de Paris, a kövér, 140 kilós Jeanne Blochalt. S ha mindenáron párisi akar lenni, úgy a vacsorájához egyen langoustet, ezt a pompás, fehérhúsú, édeskés, vérthizsergető rákot és ha találkozik egy ismerősével, akkor ne mondja neki köszöntés után, hogy comment ca va, hanem je vous mercie pour la langouste. Nem szabad azt kérdezni, hogy hogy van, az ismerőtől, hanem köszönöm a langoustot, ezt kell belekiabálni a füllébe. S az illető el fog csodálkozni, respektussal fog önre nézni, hogy így megelőzte, mert hiszen ő akarta ezt kérdezni s tudja miért? Azért, mert most ez a divat.

ÉRTESEITÉS

Értesitem a n. é. vásárló közönséget, miszerint főközletem sehol nincs, :::

NAGYÁRUHÁZAIM

pedig
PIAC-UTCA 47,
a Dreher-sörösarnok mellett és
PIAC-UTCA 32,
a volt Szedlák-házban

teljesen ujonnan felszerelve állnk a közönség rendelkezésére.

Teljes tisztelettel
Halmágyi Sámuel.

DR. FEHÉR HERMANN

A TUDÓBETEGSÉGEK SZAKORVOSA,

a gyulai „József-szannatórium volt I. asszisztense, a „Debreczeni Tudóbeteggondozó Intézet“ főorvosa

rendeléseit helyben, Piac-u. 61. sz. a. megkezdette.

Rendel: Tüdő- és gépebetegeknek d. u. 2-től 4-ig.

Specifikus, tuberculus és arsén kezelések.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar títel	821.50
Osztrák títel	824.25
1000000 koronaárú: 60	10.75
Allianzbank	692.50
Jelöltőbank	421.-
Ruszturányi	684.50
Sárgóvári	748.-
Köszli szent	698.-

Magánösszámítolási kamatláb:

Bécs 5¹⁵/₁₆ %, Berlin 4¹/₂ % London 4¹⁵/₁₆ %

Budapesti gabonátőzsde.

Svács E. (Strasser és Kösig) dobr. bizományos távirati jelentése	
5000 májura	10.48
októberre	11.29
1914. apr.	7.17
Rozs, októberre	8.82
áprilisra	7.56
Zab októberre	7.88
„ szeptemberre	6.44
Tengeri 1918. év októberre	6.44
máj	6.44

Köszára 5-tel magasabb.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Burger Ödön fűszer- és vegyeskereskedő Dombóvár, Lutzek József Zilah, Szimalcsik Lajos Ujpest, Stainer Adolfné Arad. — Csöd: Hevesi I. női divatárus Nagyvárad.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Főtárgyalások. Az alábbi sorrendben a következő ügyekben lesznek főtárgyalások:

Október 27-én: Komádi Gábor hatóság elleni erőszak büntette, Sallai József lopás büntette.

Október 28-án: Kellert Róbert csalás büntette.

Október 29-én: Goldstein Zsigmond lopás büntette, Nagy János zsarolás vétsége, özv. Sándor Mihályné lopás büntette, Kovács Sándorné, magánokirat hamisítás vétsége.

Október 30-án: Balog Kálmán csalás büntette, Czako Sándor hatóság elleni erőszak büntette, Csokonai Gyula sikkasztás büntette, Fodor Jánosné rágalmazás vétsége, Virág Péter súlyos testisértés büntette, Bézi János gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége.

Október 31-én: Jenes József lopás és orgazdaság büntette, Behrmann Klámán lopás és orgazdaság büntette, Szabó Piroksa lopás büntette.

§ Elítelt tyuktolvai. A debreceni kir. törvényszék ma két napi fogházra ítélte Rác Mihálynét, mert ez Hajduböszörményben ez év április 21-én éjszaka Székely Pálnétől 3 tyukot ellopott.

§ Házépítés helyett verekedés. Berki József kabai őrásmester a mult év őszén összeszólalkozott Haja Sándor kőmives mesterrel, mert ez a tőle föl vállalt munkát nem készítette el idejére. Az összeszólalkozás folyamán tettelegességre került a sor s Berki úgy megverte Haját, hogy ez 20 napig gyógyuló sérülést szenvedett. A debreceni kir. törvényszék ezért Berkit 40 korona fő és 20 korona melléki büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Szőlőoltvány

amerikai s európai sima s gyökeres
szőlővessző
valamint hordó és palack borok kerülnek mérsékelt árban eladásra. Arlap ingyen.
Badacsonyi Szőlőtelep kezelősége
Tapolca (Zala megye.)

Telefon: 156. Telefon: 156.

DEBRECZENI FAIPAR

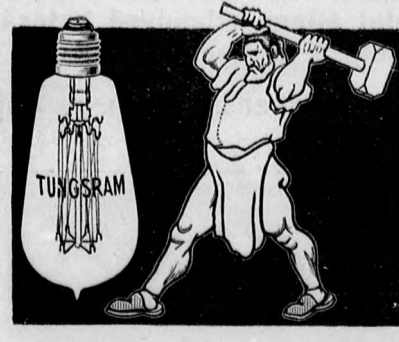
R.-T. TŰZIFAOSZTÁLYÁNÁL
kapható a legjobb minőségű — mindennemű
száraz tűzifa
akár felvágva, akár pedig felvágatlanul, bármily mennyiségben, valamint waggonként házhoz szállítva. Ugyanitt megrendelhető a legfinomabb
porosz köszén is. :::
Vidékre waggon megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40
Házirend	40
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10
Üres lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Építés engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér
... ért darabonként kapható	..

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint
„TUNGSRAM“
főlirásu VALODI DROTLÁMPÁT.

Hazai gyártmány! Óvakodjunk utáztatoktól!

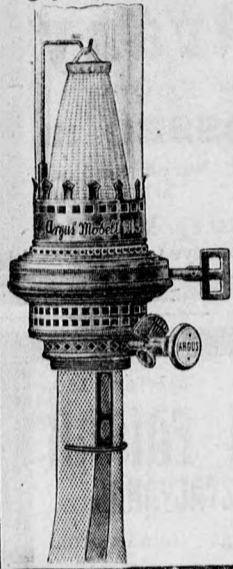
Telefon 945. Telefon 945.

Tüzifa, köszén

Igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfa olcsón kaphatók.

Mindenütt izzófény!
Legújabb javított petroleum izzófény-égő
„ARGUS“

1914. minta.
Aranyérem: Páris, London.
Az 1914-es mintával olyan égőt állítottunk elő, mely az összes követelményeknek a legteljesebben megfelel és semmiféle más rendszerrel megkülönböztethetőleg sem hasonlítható össze. Eg azonnal, szagtalanul, olyan világos mint a gáz vagy a villamos világítás. 1 liter petroleum 15-18 óráig tart. Kezelése könnyebb mint a közönséges kőolaj-lámpáknál. Mindenütt alkalmazható, csak petroleum-tartó medence csavarnyílásának átmérőjét kell megadni. Ára hátóval és üveggel teljesen összeállítva **7-50 K.**
Pót-izzótest 50 f. Pól-üveg 40 f. Minden rendszerű izzótestek saját gyártmánya. Világítási cikkek, petroleumkályhák és szabad, újdonságok árjegyzékét ingyen és bérmentve küldöm. Fizetési képes képviselők és kereskedők keresteknek. □
Főraktár:
JOSEF HIRSCH
Wien, VIII., Kochgasse 3.

Iskolaöltönyök

leszállított árban
Grünfeld Adolf és Társa
férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében
Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

Legjobb cseh bevásárlási forrás!

S. Benisch

Olcsó ágytoll!

1 kilo szürke, jó, fosztott 2—K, jobb 2-40 K, prima fehér 2-80 K, fehér 4—K, fehér pelyhes 5-10 K, 1 kg. igen finom, hófehér, fosztott 6-40, 8—K, 1 kg. pelyhes, szürke 6—K, 7—K, fehér finom 10—K, legfinomabb melipetely 12 K, 5 kg. vételnél bérmentve.

Kész, töltött ágyak

sűrűfalú piros, kék, fehér vagy sárga nánkingből, 1 dunyha 180 cm. hosszú, kb. 120 cm. széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 60 cm. széles, új szürkés, igen tartós, pelyhes tollal töltve 16—K, 20—K, félépely 20—K, pelyhes 24—K, egyes dunyha 10—, 12—K, 14—K, 16—K, fej-párna 3—K, 3-50 K, 4—K, dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 13—, 14-0, 17-80, 21—K, fej-párna 90 cm. hosszú, 70 cm. széles, 4-50, 5-20, 5-70 K, alsóházat erős csikosz, 70 cm. széles, 116 cm. széles, 12-80, 14-80 K. — grádliból 180 cm. hosszú, 116 cm. széles, 12-80, 14-80 K. — Széküldés utánvétellel, 12 koronától kezdve bérmentve. Cseré megengedve, nemetszőt pénzt vissza.

S. Benisch Deschenitz
Nr. 1148. Csehország.
Dusan illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Elismert legjobb motorok!

Messzemenő jótállás! Kedvező feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

Álló- és fekvőrendszer.
Szívógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos oszlopgarnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok. Meglepő újdonságok gyújtófej, vízhefcskezelés és kompresszor nélkül.
GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Egy millió lóokróc

darabja
K 2-50

A balkáni kivételre számít, de a háború kitétele miatt itt tartott, valódi brünni Himalayagyapjú, **ennélfogva rendkívül meleg és télen nélkülözhetetlen**, kb. 200 cm. hosszú és kb. 140 cm. széles, szürke, világos és sötétbarna, szép, színes szegélyekkel, csakis egész rövid ideig, az előállítási ár feléért, azaz darabonként csak **K 2-50 filléért** lesz árusítva. Ezen téli lóokrócok **kétszeres pénzt érnek** és csak, míg a készlet tart, nálunk az alábbi szenzációs áron kaphatók:

1 drb téli lóokróc	csak K 2-50
3 drb téli lóokróc	csak K 7-25
6 drb téli lóokróc	csak K 14—

Egyedüli árusítás utánvét mellett:

M. Swoboda, Wien, III/2, Hiessgasse 13-122.

Bőrtisztatlanságokat PINOSOL

mint bőrtakát, pörseéseket, hajfénny, érdes és feltörözött testbőrt megszűntet ...
mely a **kátrányt gyógyhatású** alkatrészeit elszigetelve és a szagos, színező és ragasztó alkatrészeketől mentesítve, tartalmazza és a gráci dermatológiai klinika megfigyelései szerint hatásosabb, mint az officinális kátrányemlék.
Alkalmazható leginkább mint

folyékony Pinosol-szappan (1 K és 2 K 50 filléres palackokban hosszantartó készlet)
Aki pedig megszokásból a szilárd szappant előnyben részesíti, használjon

Pinosol-Boraxszappant (80 fillér) vagy **Pinosol-kénestejszappant** (90 fillér).

Bőrbajok és kiütések ellen az orvosok a szilárd 10%-os Pinosolszappant ajánlják (90 fillér).
Bővebbet a szappanokhoz, csatolt ismertetés nyújt.

Fejmósásokhoz, hajhullás, korpásodás stb ellen a folyékony Pinosol-hajszappan szolgál, 1 koronás és 2 korona 50 filléres palackokban (hosszantartó készlet).

Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszerekkereskedésekben.

Pinosolwerke G. Hell & Comp., Troppau
Wien, I., Hellerstorferstrasse 11.
Debreczeni raktár: Központi drogériában Rex Ferenc és Társánál.

Több mint **egy millió koronát** kb. fizetett ki pár hónap alatt kiházasítási összegekben a

„MÄDCHENHÖRT“

Első általános emberbaráti egyesület házassalendő leányok kiházasítására.

Wien, I., Franz Josefs-Kai 43.
Elnök: Gróf Mels-Colloredo Rudolf, prior. Minden tag két év alatt legfeljebb 291— koronát fizet be s ezért házasság esetére 600— koronát kap, ami 124 százalékos kamatozásnak felel meg.

Felvétel megállapított korhatár nélkül felekezeti különbség nélkül orvosi bizonyítvány nélkül

Képviselek **mindenütt kedvező feltételek mellett felvételnek kockázat nincs!** Kérje ismeretéseket díjtalan beküldését a debreczeni befizetőhelytől: **Blitzer Ignácól**, Debreczen, Bethgelen-utca 21. szám.

Legbiztosabb a cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott **MALÁRTSIK-FELE** patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 korona. Háziállatoknak nem ártalmas!

Malártsik György, Sátoraljaújhely 183.
Debreczenben kapható: Dr. Szelenyi Árpád valamint Kubek Sándor gyógyszerárakban.

Aki jó péksüteményt és komlós házikenyeret

akar enni, az kérje a **HOLSTEIN-féle** gyártmányt. Debreczen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12-6.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXIII. sorsjáték**) 1. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. Az 1. osztály huzása **1913. november hó 20. és 22-én** tartatik meg. A huzások a **Magy. Kir. Lottó-jövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1913. évi október hó 26-án. **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.**
Tolnay. Hasay.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél**, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Kiejesülőből

Csalódni emberi dolog, de nem okvetlenül kell. Ha e névre „Réthy“ figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti pemetefü-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. Postán bérmentve küld 5 dobozt 3 koronáért az egyedüli készítő: Réthy Béla gyógyszerész, Békéscsaba.

Jó borok

- 1 liter Homoki vegyes 90 kor.
- 1 liter Asztali ó bor 1- kor.
- 1 liter Űri bor (ó rizling) 128 kor.
- 1 liter Szekszárdi vörös ó bor 130 kor.

Betét üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben

KONTSEK GÉZÁNÁL
KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.

UNIVERSAL TABLETTA

(fejfájás ellen.)

Készíti: **GYARMATI EMIL** városi gyógyszerháza **BAJA**.

Hatásában felülmúlja az aspirin tablettákat, minthogy egyttal onyhe hashajtó a salicyl készítmények gyogyértékével. □ Nem befolyásolja a szív működést. □ Felülmúlja a külföldi hason készítményeket.

Kiváló szer meghűlési betegségek, influenza, nátha, zsába, oszuzos és hurutos betegségek ellen. Azonnal fájdalomcsillapító fej-, fog- és fül-fájásnál, kitűnően bevált ischias, rheuma és szaggatásoknál.

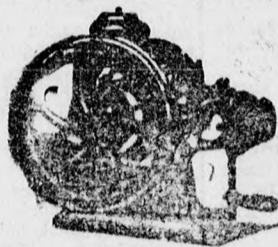
Olcsóbb az eddigi külföldi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó üvegcso csak 1- korona □ Kapható az egyedüli készítőnél: Gyarmati Emil városi gyógyszerházában, Baján. □

A világhírű és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76.

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Szövet-, Linoleum ház

HAAS LIPÓT

Telefon 644.

Debreczen, Piac-u. 58. sz., volt Iparbank helyiségében.

A monarchia legnagyobb és legolcsóbb czége ezen czikkeben, 26 saját főkkal.

Kivonat

Szövetszőnyeg-osztályból

Szőnyeg gyapju Tapestri	175×250	K 22.55
» » »	200×300	K 34.—
» » nyirott Biskra	175×250	K 42.—
» » nyirott Biskra	200×300	K 62.—
» » ágyelő jó minőség		K 1.60
Kitűnő minőségű függönytartó (karniz)		K 2.70
Szabadalmazott Storhuzó, kisebbíthető		K 1.20

Linoleum-osztályból

Parafa linoleumszőnyeg 150×200	K 7.50
» » » 200×200	K 10.—
» » » 200×250	K 12.50
» » » 200×300	K 15.—
Linoleum mozdóelő fémsarkokkal	K 1.90
Konyhakészlet mintázott viaszkosvászonból asztal-, szekrény- és székre	K 3.60

Esőköpenyek hölgyek és urak részére 12 koronától feljebb.

Ezen áruházat, valamint az árukat vételkötelezettség nélkül megtekintheti mindenki.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Adás-vétel

Gyümölcsfák
őszi ültetések kaphatók a gazdasági népiskola telepén, Mikepércsi-ut 10. Telefon 364. 842

Homok
Ujjföldön tanya épületekkel sürgősen kiadó. Értekezhetni Fazekas Mihály-utca 4. sz. 843

Makulatura
papir bármilyen mennyiségben olcsón kapható a kiadóhivatalban. 797

Használt
gáz és villany égő olcsó árban eladó. Értekezhetni Hungária, házmaster-nél. (Arany János-utca 2. szám.) 2543

Egy
szép hálószoba, divány, Sparherd, lámpák igen olcsón eladó. Miklós-utca 26. szám. Nagy Samu urnál. 949

Eladó
többféle butorok, függöny szelvény és háztartási cikkek. Piac-u. 47. sz. 946

Hagyatéki árverés.
Tóth Katalin hagyatékát képező Debreczenben, Csemete-utca 3. sz. alatt lévő házassági eladatok 1913 november hó 4. napján d. e. 9 órakor a debreceni törvényszék árverési termében önkéntes bírói árverésen eladatul fog. Bővebb felvilágosítás nyerhető dr. Miklós Armin ügyvédnél Debreczenben. 2535

Szólótoke
örökíteni, négy fillér tőkéje, ribizli bokrok korona. Vágóhid megett. 875

Fajbaromfi
tisztavérő, kendermagos, Plimouth, Ortington és Cochinchina kiváló példányok eladó a kismacsi gazdaságban. Telefon 591. 2552

Takaréktűzhely
szürke csempéből kirakva, két sütővel, rézüsttel eladó a Hortobágy gőzmalomban. 2553

Egy
nagy kerek asztal és egy kihúzó ebédlő asztal eladó a Hortobágy gőzmalomban. 2554

Csinos
tornyoskunya eladó Bercsényi-utca 48. 746

Halápon
58 hold szántóföld olcsón vagy felibe azonnal kiadó. Értekezhetni Kéky Sándorné-nál. Poroszlai Márk telepen. 854

300
métermázsza prima minőségű lucerna-széna helyt, minden állomásra olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 903

Boros hordók
ujak 7 korona, használt 4 kor, hektója. Péterfia-utca 76. 858

Kályhák
konyhák, füstcsövek, káposztagyáluk legolcsóbban Nagy vaskereskedőnél. Csapó-u. 68. 862

Hatvan.
utcai állomás szomszédságában Széchenyi-kert, Sesztina-utca 8. szám 648 négyszögöl házasterek a teherrel vehető meg. 859

AMERIKA DEBRECZENBEN,

aki TAKÁCS VINCÉNÉ, a ref. nagytemplom mellett készített fényképet és levelezőlapjait. Csekély ráfizetéssel majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szász Márton, tulajdonos. 1801

Szüts István

uri- és egyenruhaszabónál lehet legolcsóbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy vásztek bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

Autogón-
heggesztések készíttetnek
IFJ. LOSONCZI JÁNÓ
DEBRECZEN,
József kir. h.-u. 16.
Telefon 347. 1903

Lakás

Egy
elegánsan butorozott — szoba különbejárattal — egy csinosan butorozott szoba kiadó. Kossuth-utca 48. 820

Egy
sarokbolt, alkalmas hentes, mészáros vagy cipésznek lakással vagy — anélkül azonnal kiadó. Cim a kiadóba. 817

Modern
4 utcai szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Messter-utca 14. 818

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Széchenyi-utca
44. sz. a. egy két szobás lakás konyha és hozzátartozó helyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott 2519

Csejéd
és Pacsirta-utca sarkán levő fodrászüzlet november elsejére kiadó. 853

Kiadó
legforgalmasabb központi bolt (elvágható), lakás (olcsóbb) iroda, műhely. Csapó-utca 19. sz. 2545

Kiadó
üzlethelyiség berendezéssel együtt. Csapó-u. 19. Értekezhetni Domán és Kurz csejédel. 2550

Boltelhelyiség
kiadó. — Értekezhetni ugyanott levő lisztraktárban. Csapó-u. 6. 2551

Két
szobás utcai lakás mellékkelhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Domb-u. 9. 819

Különbejárattal
butorozott szoba 2 személy részére. esetleg el látással kerestetik november 1-re. Piac-utca közelében. Ertesítések levélben vagy személyesen Bercsényi-utca 29. Utcái lakásba. 827

Három
szobás garzon lakásnak is alkalmas udvari lakosztály kiadó. — Batthyány-utca 14. 839

Kiadó
(olcsón) tölpre berendezett gyönyörű 4 szobás villa. Diófa-u. 17. (Hatvan-utcai kert.) 840

Két
szobás utcai és egy szobás udvari lakás nov. 1-re kiadó Barna-utca 13. — Ugyanezen ház igen előnyös feltételekkel eladó. Bővebbet Simonffy-utca 17. 838

Kiadó
kivánatra butorozva is, a Piac-utca központján, 2 nagy utcai szoba, elő- és fürdőszobával 1913 november elsejétől esetleg előbb is elfoglalható. Értekezhetni Péterfia-u. 31. sz. a. az utcai lakásban délután 3-4 óráig. 841

Különbejárattal
utcai butorozott szoba villanyvilágítással kiadó. József kir. herceg-utca 7. 844

Honvéd-
utca 70. szám alatti szép nagy modern új ház, mely áll négyszobás lakásból és két pince lakható lakásból hozzátartozókkal. Értekezhetni a tulajdonossal. 845

Utcái
butorozott szoba előszobával, fürdőszobával, villanyvilágítással egy — vagy két uri embernek kiadó, esetleg ellátással. Bercsényi-utca 29. 846

Nagyon
alkalmas háromszobás lakás ügyvédnek, doktornak, lakásnak valamint ipari célokra Főtérnél harmadik házban azonnal, esetleg novemberből jutányosan kiadó. Szent-Anna-u. 6. 847

Két
szobás utcai lakás mellékkelhelyiségekkel kiadó. Vár-u. 4. 848

Kiadó
3 szobás utcai. 2 szobás udvari emeleti lakás. Péterfia-u. 45. 852

Kiadó
Péterfia 6. szám alatt két szobás udvari lakás, — mely garzon lakásnak is alkalmas, megfelelő mellékkelhelyiségekkel és gázvilágítással. 806

Egy
utcai butorozott szoba — azonnal kiadó. Darabos utca 16. 807

Hatvan-utca
5. szep 2 és 3 szobás lakás, nagy raktár novemberre kiadó. Egy pénzszerkény eladó. 809

Modern
utcai 4 szoba, fürdőszobás lakás elköltözés — miatt november 1-re kiadó Vásártér 16. 810

Egy
jóforgalmu fűszerüzlet lakással kiadó. Csapó-u. 88. sz. 855

Kiadó
legforgalmasabb központi bolt (elvágható) lakás (Piacon) iroda. Szarzdada felvétetik. Csapó-u. 19. 863

Baross-
utca 16. számú három szobás utcai lakás azonnal kiadó. 877

Csinosan
butorozott különbejárattal utcai szoba kiadó. Villany, parket. Jókai-utca 9/b. 880

Csonka-
utca 5. szám alatt egy utcai szoba, konyha novemberre kiadó. 868

TOLNAI

DÁNIELNÉL
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak !!
11-13-15-18
korona.

Állás

Fűszeres
tanuló fizetéssel fölvetetik. Bercsényi-u. 35. 815

Varró-
és tanulóleány felvétetik Széchenyi-u. 32. 816

Kisasszony
ki kárpitos műhelyben már dolgozott, felvétetik Piac-utca 71. 821

Gépez-
kovácsot, ki jó lovasaló, keresek újra, fizetés megegyezés szerint. Cim Stern Miksa Görögzállás. (Hangács-tanya). 822

Varrodamba
tanuló lányok felvétetnek, uri lányok külön teremben lakók is. Kigyó-utca 8. 823

Házmaster
fizetéssel Piac-u. 71. sz. alatt felvétetik. 824

Beraktározási
vállalathoz tapasztalt ember kerestetik. Biztosítékkal rendelkező előnyben. Hunyadi-u. 14. Keresztépület. 888

Házmasternek
gyermektelen házaspár felvétetik. Honvéd-u. 5. 829

Asztalos
és kárpitos tanoncok fizetéssel felvétetnek Piac-utca 71. 830

Egy
ügyes takarító kerestetik. Piac-utca 58. II. em. 27. 831

Asztalos-
segédek ha lehet fiatalokat fölveszek. Nyilas-telap, Malvin-utca 10. Patak Antal. 832

Kocsis,
ki már fűszerüzletben volt, felvétetik. Méliusz-tér 3. 837

Két
jó megjelenésű és modern kisasszony felvétetik Marx János cukrászdájában Csapó-utca 18. A belépés még ma. 834

Iszán
nőtlen, kulcsár nőten és nős. gvakorlással kerestetik: Pataky Csapó-u. 53. sz. 835

Pelvezsek
józan életű embert, szép keresetre. Jelentkezhetni hétfőn reggel 9-től 12-ig Piac-utca 49. II-ik udvar, első emeleten. 798

Fé fiszabóságok
nőikonfekció munkához felvétetnek Deák Ferenc-utca 13. 763

Ügyes
kézilányok azonnal fölvetetnek Simkovits kerestészetbe. Erős Lajos-utca 5. sz. 764

Egy
jó családból való fiu hentes tanuló felvétetik Atilla-tér 2. sz. 765

Bejáró
asszony felvétetik Zöldfa-utca 13. 766

Munkások
márványcsiszoláshoz felvétetnek a Vasbutor-gyárban. 769

Cirine 1901 óta kitünően bevált
Parkett Linoleum
stb. részére

Kezelése gyermekjáték
Evente 2-szeri beeresztés elegendő. Kefe és acélforgács szűkegteleme váltik. A padló mosható és világos marad. Mindenütt kapható. 1/4 üveg K. 3., 1/2 üveg K. 1.70. Egyedüli gyártója: J. Lorenz & Co. G.m.b.H. Eger (Böhmen) fiokgyár németország részére Böhme & Lorenz, Chemnitz i Sachsen

Kapható Debreczenben Deutsch Lajos, Haas Lipó és Kontsek Gézanál.
A „Parkett és linoleum szakszerű gondozásáról” szóló 78. sz. füzetet ingyen és bérmentve megküldjük.

Halló! <=> Halló!
A vásártéren
egy nagyobb csoport, a világ legkisebb
lovai
50 cm. magasságtól fölfelé. Kiemelendő az
iskolázott
HANZLI.
Továbbá feltűnést keltő látványosság:
Anetta hercegnő
törzsművész nő egész Európában versenyen kívül áll.
Tehát ne mulassza el senki ezen világ-különlegességeket megnézni. Elismerések és dicséret oklevelek a legfelsőbb egyéniségektől és az összes bel- és külföldi napilapoktól.
Előadások: Vasárnap, hétfő és kedden.

Fizetési szabályok:
 Ez a hirdetés 50 fillér,
 azontúl minden szó
 5 fillér, a legkisebb
 hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből sze-
 dett minden szó 10
 fill. Apró hirdetések
 előfizetendők. ::

Vidékről

apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zrt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegen csatolandó.

Apróhirdetésre
 telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jeligés leveleket
 csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
 hivatalunkban a jeligés levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
 telefonszámai:
 Szerkesztőség 3-39
 Kiadóhivatal 3-39 és 18
 Nyomda 18

Levelezés

Jeligés levélnél a hirdetés száma is követhet.

Független

24 éves asszonyt, melyik iparos szórakoztatná el a téli estéken kereszttül. „Iparos” jeligére irjanak a kiadóhivatalba. 892

18 éves

fiatal uri leány szeretne megismerkedni uri fiatal emberrel. Leveleket kérem „Joli” jeligére küldeni a kiadóhivatalba. 913

István,

levelem értelmében hét-főn felkereslek, várj a vasutnál, mint multkor is, Juczi. 893

Janesi

csókollak leveledért, Zsuzska. 894

Módi,

levele van Antaltól a kiadóhivatalban. 895

Következő

levelek vannak a kiadóhivatalban. Szórakozunk, Barna leány, Géza, Nagy Sándor 45, Egyszer eljünk, Jól meggondoltam, Első lépés, Vigasz, Jó pajtás. 896

Piros szentfűs

bácsi, kéri magácskát, hogy találkozáson okvetlen megjelenjen, mert várom, kézsók. 897

Házasságban

csalódott fiatal 23 éves asszony megismerkedne fiatal emberrel, „Házasság” jeligére irjanak a kiadóhivatalba. 898

A délutáni

órák alatt ki ismerkedne meg, eleven természetű leánnyal, leveleket kérem „Jó természetű” jeligére a kiadóhivatalba. 899

Szép asszony,

nem akartam magának fájdalmat okozni, ne haragudjon érte, szeretném jóvá tenni hibámat, adjon alkalmat, hisz nem tudtam én azt, hogy zokon veszi, várom levelét vagy telefonáljon a bájos barátjának. 900

Fritz

miért nem jöttél el tegnap ahová írtam, tudast velem mert különben lesz baj. I... 905

Karcsi.

Ma délután is mint rendszeren gyere el a szokott helyre ugyanabban az időben mint a multkor s onnét majd együtt elmehetünk a vásárra, de egész biztosan ott légy. Párod. 904

40 éves

Iparos, feleségül venné azt a leányt vagy özvegyet, akinek pár ezer korona hozománya van. „Biztosítom” jeligére irjanak a kiadóhivatalba. 906

300 korona

hozománnyal férjhez menne jobb szobaleány, vasutashoz „Tisztelességes leány” jeligére irjon a kiadóhivatalba. 901

Romó,

szeretne Juliával megismerkedni, kérem leveleket irjanak a kiadóhivatalba „Romeó és Julia” jelige alatt. 902

Unalmas

perceimet ki vidítaná fel uraim önök közül; csakis jóbarátságot keresek. Leveleket „Jó pajtikám” jeligére kérem a kiadóba. 796

Édes kis kutyám

ha te is úgy szeretsz még, mint ahogy én tégedet, akkor nem tagadod meg nekem a találkozást, épp ott, ahol a multkor 3-4 órákor a szokott helyen. Csókol a te kis urad Jankó. 794

Mandikám

gondolsz-e sokat a te kis pipidre? hisz úgy vágylak már látni, csak itt lenne már az idő, hogy ismét együtt lehetnénk. Csókol a te édes kis pipikéd végtelen szeretettel. 795

50.000 dollár

készpénzvagyonnal sűrűn csinos, egészséges férjet keresek, ha vagyonatlan is. 22 éves, független, szépnek mondott amerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek. Nem névtelen ajánlatokat kérek. Hymen, Berlin, 18. 2352

Pérjhez

adnám 24 éves unokahogomat jóra való iparoshoz, ki őt megbecsülné, kelengyéje és butora van. „Jó feleség” jeligére irjanak a kiadóba. 799

35 éves

fess, barna földbirtokosnak ki lenne utitársra, költséget fedezném Nizsába való 3 heti tartózkodása alatt. Irjon október 24-ig „Kettesbe” jeligére a kiadóhivatalba. 800

Hétfőn

a posta előtt köszönésemet fogadó bájos, piros kabátos asszonykának esdvékérem ismeretségéért, hogy hol és mikor lehetne. Irjon „Gazdálkodó” jeligére postrestant. Főposta. 801

Önálló

iparos közös háztartásra lépne 26-32 éves nővel. Válás után házasság. Levelek „Önálló H.” jeligére a kiadóhivatalba. 654

Gazdag

fiatalember gyönyörű urleánykát bőkezűen támogatná. Lakcímmel ellátott levelet kérek. „Szőke 16” jeligére a kiadóhivatalba.

N. Juliska

vasárnap 8-kor jelzett helyen várom, Tisztelességes.

Üzlet

CIRIN

parket és linoleum kenőcs kefévelés nélkül fényes és síkos. Aparkettet szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALODI

édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Konyha- és előszoba-berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Butorok

legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Vadász cipőt

és egyéves önkénteseknek cipőt, eszmat szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Uj hentesüzlet

A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyazintén zsirnakvaló hajt és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsénye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

VIZVEZETEK,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 973. 34

Özvegy

urinnél 2 személyre burorozott szobához társat keresek. Ugyanott kifogástalan ebédkoszt 30 kor. vacsorával 40 kor. november 1-től kapható Timár-utca 8. 760

Fiatal

özvegyasszony, ki önálló lakással bir. intelligens nőt lakótársnak keres. — Kölcsei-u. 9. Ugyanott mindenemü himzés elfogadtatik. 767

A

Csapó-utca 26. számú a csizmadia-szin átjárón, a Kossuth-utcán a színház előtt kereszttül, a Bathány-utca elejéig terjedő uton egy köteg kőcsagtoll elveszett 1913 október 11-én délután. Becsületes megtaláló jutalomban részesül, Péterfia-utca 71. szám alatt. Kapubejárát alatt balra első aító. 768

A Hungária-épület II-ik emeletén egy 3 szoba, előszobából álló utcai iroda-helyiség

november 1-től nagyon jutányos áron átadó. Értekezhetni a Berliini Victoria vezérnököségénél. Telefon 450 2544

Különte

Míg a készlet tart
 az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és felérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Vendéglősöknek:
 „Itt édes must kapható” feliratu cédulák lapunk kiadóhivatalában olesón kaphatók.

A) napra
 egy elsőemeleti kis páholy kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 2500

Kihordásra
 olcsó és jó házikoszt kapható. Egyháztér 11. az udvarban 3-ik ajtó. 945

Irodai

alkalmazást keres kereskedelmi végzett, irodai teendőket jártas, magyarneműt levelezésben és gépirásban perfect intelligens urleány.

Szives megkereséseket kér „Jó munkaerő” jeligére a kiadóba. 2547

Egy szoba, konyha

havi 20 koronáért :: kiadó :: József kir. herceg-utca 21.

Téglás-kert
 III. járásban, a csőzház mellett és közel a téglagyárhoz 1600 négyszögöl föld parcellázva ölenként 4 koronájával vagy egészben eladó. Értekezhetni a csőzháznál, vagy a csapóutcai zónamészárszékben. 2401

A Simonffy-utca 13. sz. házban egy II-ik emeleti 3 szoba előszobából álló, minden com: fortal ellátott ::

utcaizai lakás

november elsejére : kiadó. Értekezhetni a háztuladonossal ugyanott. 2544

Aspirin-tabletták

fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapítószert: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettá a 0,5 g 1 kor. 20 fill. ért kaphatók. Minden tablettán az Aspirin szó látható.

Kérem adjon nékem ismét egy tubussal
Dr. Dralle MALATTINE-jából
 Nincs jobb szer kivörösödött, érdes és repedezett bőr ellen.
 1 tubus K —70 és 1-20. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában, illatszert- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye szállítói
nagyáruháza

ajánlja a

lakást változtatók
figyelmébe

Óriási szőnyegraktárát:

Függönyök — Csipkesterők — Ágy- és asztal-
terítők, Hencserterítők — Butorszövetek — Pap-
lanok — Matracok — Linoleum

a legolcsóbb árak mellett.

IDEALIS SZÉPLESZ

minden ügy, ki a világhírű FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET -SZAPPANT

használja. A világ minden tájáról érkező
nyilatkozatok bizonyítják azt, amelyek a leg-
összintébb háttérrel visszhangznak és a rajoni-
gás hangján szólnak a Margit-creme pártatlan
és csodás hatásáról. A Margit-creme semmi-
nemű káros anyagot nem tartalmaz (sem ol-
mot, sem higanyt), összeállítás a modern
kosmetika legkétségtelenebb vívmánya. Az arc
nemcsak selyempuha, hanem hófehér s tiszta
lesz, akik a Margit-cremet használják, arcuk
szépességét teljes életükben megőrzik. Margit-
creme 1 és 2 koronás tételekben az egész
világon kapható. Margit-szappan 70 fillér.
Margit-powder 120 kor. (fehér, rózsá vagy
sárga színben). 6 koronás rendeléseket
bérmentve küld:

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERTÁRA ARADON.

Raktár az összes bel- és külföldi
gyógyszerkülönlegességekben.
Főlerakot Debreczenben: Balázs Ödön,
Jósa és Jóna drog., Kubek Sándor, Mihalo-
vics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László,
Tóth Béla. — Hajduböszörményben: Ercey
Gábor gyógyszer. — Hajdúszoboszlón: Bardócz
Zsigmondnál.

„VIRÁGHÓ“

az újfajta, tudományosan készült

KÉZ- ÉS ARC-KRÉM

□ a jelenkor egészségügyileg legjobb piperezere. □
1 tubus 80 fillér. Mindenütt kapható. Doboz K 1'60.

GLEICHENBERGI

Emmaforrás és Konstantinforrás

bevált gyógyeszköz mindennemű

hurut

ellen. — Szállítják az ásványvízkereskedések, gyógyszertárak,
drogériák és a forrásigazgatóság.

Idény: Május 15- október. — Gleichenberg, Stájerország.

Dr. G. Schmidt
fülösztész és fülgyógyász
Fülolaj
széles körben
alkalmazható
gyógyeszköz
süketséget,
fűlfájást,
fülszűzést,
és nagyothallást
megoldó eszközökben is
Egyedül kapható Magyarországon
Grosz Nagy Ferencz
gyógyszertára
Debreczen, Kossuth-u. 8.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

ELSŐRENDŰ

TŰZFAAPRÍTÓ ÉS FAMEGMUNKÁLÓ

ÉS FAMEGMUNKÁLÓ

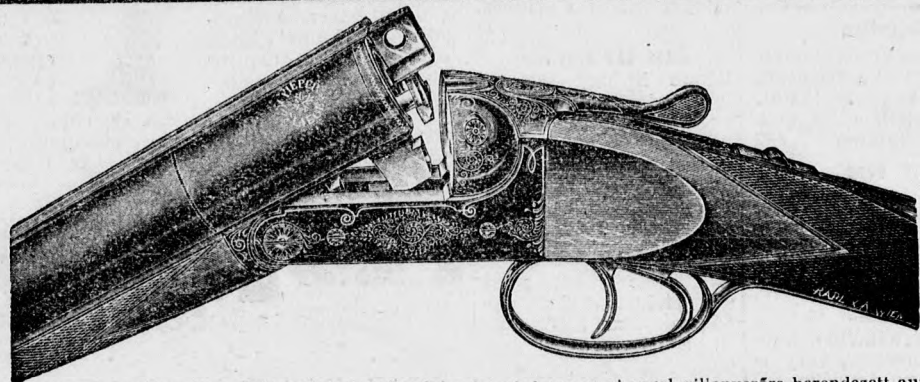
GÉPEK.

GÉPGYÁR:

MORITZ ZUCKERMANN'S Wwe

WIEN,

XVIII. ANASTASIUS-GRÜNGASSE
24/17. — Képviselek kerestetnek.

Van szerencsénk a n. é. vadászközönség szives tudomására hozni, hogy az új angol villanyerőre berendezett automa-
tikus működő löporadagoló-gépeink, amelyen az osztrák-magyar füstnélküli löport ezredgramm pontossággal le-
mérhetjük, megérkezett. Füstnélküli töltények száza kemény seréttel és kátránylemezis fojtással 16-os K 13-, 12-ös
K 15-. Töltények megvétel telefonunk útján megrendelhetők és postán is szállíthatók lesznek. Telefonszám: 12-69.
Kiváló tisztelettel:

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.

Tisztán kezelt borok.

ÉRTESÍTÉS

„CSOKONAI“

Pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a nagyér-
demű közönség tudomására
hozni, hogy a Csapó-utca
14. szám alatt levő

Havi előfizetések elfogadhatatlanak.

vendéglőt a mai napon át-
vettem. Kitűnő izletes ma-
gyar konyha. Tisztán kezelt
borok. Havi előfize-
tések (abonnomák) jutányos árakban, bármely naptól kezdve kaphatók. A nagyközönség
szives pártfogását kérve, teljes tisztelettel

NAGY ÁRPÁD, a „Csokonai“ vendéglő tulajdonosa.

Naponta frissen csapolt kőbányai sör.

Telefon 632.

HALMÁGYI

Telefon 632.

DIVATHAZA PIACZ-U. 47, a FŐPOSTÁVAL SZEMBEN.

- Felöltök minden színben . . . 10— koronától
- Pongyolák minden színben . 5-40 koronától
- Bluzok minden színben . . . 2-50 koronától
- Selyembluzok minden színben 4-90 koronától
- Costümök minden színben . . 20— koronától

A fenti árak érvényesek, míg a készlet tart.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

A jó emésztés

kedvezően befolyásolja az egész szervezetet.

Egy bevált, válogatott
legjobb és hathatós
gyógyfűvekből gondo-
san készített, étvágy-
gerjesztő, emésztést
előmozdító és egyben
hashajtó háziszser, mely
a mértékeltenség, hi-
bás étrend, meghűlés,
illő életmód és a bántó székrekedés, pl.
gyomororégés, felfúvódás, fölösleges sav-
képződés és a gyöcsös fájdalomak ismert
következményeit enyhíti és elmulasztja, a

Dr. Rosa-féle balsam

gyomor-
baj ellen.

Főraktár:

Fragner B. gyógyszerésznél, es. és
Kis-udvari szállítónál

„A fekete sashoz“, Prag, Kleinselte
203, Ecke der Nerudag.

Postal szétküldés naponta.

Egész palack 2 K, fél palack 1 K. A
pénz előleges beküldése mellett 1 K 50

1-ért 1 kis palackot, 2 K 80 f-ért egy
nagy palackot, 4 K 70 f-ért 2 nagy pa-
lackot, 8 koronáért 4 nagy palackot, 22
koronáért 14 nagy palackot küldök az
osztrák-magyar hirdalom bármely al-
lomására

Raktárak Ausztria-Magyaror-
szág összes gyógyszertáraiban.

ÓVÁS! A csomagolás
összes részét
a törvényesen beajstromo-
zott védjegyet viselik!

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertárában, Debreczenben.